

SPIS TREŚCI

WSTĘP

1. CHARAKTERYSTYKA POWIATU BRANIEWSKIEGO.	
1.1. Położenie.....	str. 5
1.2. Powierzchnia, podział administracyjny.....	str. 6
1.3. Sytuacja demograficzna.....	str. 6
2. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	
2.1. Rynek pracy, bezrobocie.....	str. 8
2.2. Uzależnienia.....	str.11
2.3. Niepełnosprawność.....	str.14
2.4. Pomoc społeczna , zasoby powiatu.....	str.18
3. PLAN DZIAŁANIA	
3.1. Główne cele i kierunki działania.....	str. 25
4. MISJA STRATEGII	str. 27
5. OBSZARY STRATEGII	
OBSZAR I. Pomoc rodzinie i dziecku	
Analiza metodą szans i zagrożeń SWOT, cele, działania, przewidywane efekty działań	str. 29
OBSZAR II. Wspieranie osób niepełnosprawnych.	
Analiza metodą szans i zagrożeń SWOT, cele, działania, przewidywane efekty działań	str. 36
OBSZAR III. Zapobieganie bezdomności oraz profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom.	
Analiza metodą szans i zagrożeń SWOT, cele, działania, przewidywane efekty działań	str. 45
OBSZAR IV. Przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu.	
Analiza metodą szans i zagrożeń SWOT, cele, działania, przewidywane efekty działań	str. 50
OBSZAR V. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.	
Analiza metodą szans i zagrożeń SWOT, cele, działania, przewidywane efekty działań	str. 54

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

6. PODSUMOWANIE	str. 58
7. WDRAŻANIE STRATEGII.....	str. 59
8. ANEKS	
1. Metodologia.....	str. 60
2. Zespół opracowujący strategię.....	str. 61
3. Wykazy.....	str. 64
4. Bibliografia.....	str. 65

Wstęp

Zadania samorządu terytorialnego zostały rozszerzone po reformie administracyjnej kraju i wprowadzeniu kolejnych szczebli samorządu terytorialnego: powiatowego i wojewódzkiego. Nowy podział zadań w sferze polityki społecznej wskazuje wyraźnie na rozszerzenie zakresu zadań, których realizacja pozostaje w kompetencjach powiatu.

Negatywne społeczne skutki transformacji ustrojowej państwa takie jak: bezrobocie, bezdomność, ubożenie wielu grup społecznych, wzrost patologii społecznych, dezintegracja rodziny powodują, że wśród wielu zadań publicznych spoczywających na samorządzie powiatowym, szczególnego znaczenia nabierają te z zakresu pomocy społecznej.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych, a zwłaszcza jej część poświęcona diagnozie naszego powiatu daje kompleksowe wyobrażenie o kondycji życia społecznego i gospodarczego w naszym powiecie o występujących problemach i niedostatkach. Diagnoza i analiza występujących problemów społecznych ich natężenie w chwili obecnej oraz w przewidywanej perspektywie czasowej stały się podstawą do wytyczenia kierunków rozwoju, określenia priorytetów, których realizacja jest jednym z warunków poprawy życia społecznego ludności Powiatu Braniewskiego.

Współpraca samorządu powiatowego, gminnego oraz organizacji pozarządowych jest w stanie przyczynić się do bardziej skutecznego rozwiązywania nabrających problemów społecznych zwłaszcza w skali lokalnej.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na samorząd obowiązek opracowania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Przyjęcie tego dokumentu do realizacji w drodze uchwały Rady Powiatu umożliwi nie tylko budowanie zintegrowanego systemu pomocy społecznej na terenie naszego powiatu ale również pozwoli na pozyskiwanie środków z budżetu państwa i z funduszy pomocowych na realizację poszczególnych zadań określonych w strategii.

Należy również pamiętać że wejście do *Unii Europejskiej* nakłada na Polskę obowiązek dostosowania się do europejskich standardów pomocy społecznej.

Formułując cele strategii dbaliśmy o ich spójność z założeniami, priorytetami i dokumentami obowiązującymi w Unii Europejskiej. W roku 2002 w Nicei, Rada Europejska przyjęła cztery cele zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego na obszarze Unii Europejskiej:

- zwiększanie udziału w zatrudnieniu i dostępu do środków, praw, dóbr i usług.
- zapobieganie ryzyku wykluczenia społecznego,
- pomoc dla najbardziej potrzebujących,
- mobilizacja wszystkich odpowiednich instytucji.

Strategia ta pozostaje także w zgodności z Wojewódzką Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz z założeniami polityki państwa, ustaw kompetencyjnych nakładających na organa administracji rządowej i samorządowej określone obowiązki, a także z niżej wymienionymi dokumentami strategicznymi:

- „Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006”,
- „Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko – Mazurskiego do 2015 roku”,
- „Strategia Pomocy Społecznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2015 roku”,
- „Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich”,
- „Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego”.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

Bazą opracowania strategii były materiały i analizy statystyczne zgromadzone i opracowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie, Powiatowy Urząd Pracy w Braniewie, Urząd Statystyczny w Olsztynie, terenowe ośrodki pomocy społecznej powiatu braniewskiego.

Przedłożona Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie braniewskim określa cele oraz przyjmuje takie kierunki działania, których realizacja jest niezbędna dla osiągnięcia określonej wizji, jest dokumentem długookresowym, zawiera podstawowe cele perspektywiczne jednakże w dłuższej perspektywie czasowej będą one wymagały weryfikacji. Przy jej opracowaniu uwzględniono opinię szerokiego grona reprezentantów różnego typu instytucji oraz organizacji społecznych. Strategia jest wieloletnim dokumentem programowym jej cele będą realizowane więc w różnym czasie przez okres 11 lat i może stanowić również podstawę do tworzenia przez poszczególne samorządy gminne i organizacje pozarządowe szczegółowych programów celowych.

Podmiotowość człowieka, odpowiedzialność za własne życie, subsydiarność to wartości nadrzędne, do których odwołuje się przedstawiony Państwu dokument. Celem podstawowym naszej strategii jest profilaktyka, zapobieganie problemom i zagrożeniom społecznym, przeciwdziałanie i łagodzenie skutków narastającego ubóstwa mieszkańców. Należy dążyć by pomoc społeczna Powiatu Braniewskiego była sprawnym i skutecznym systemem wsparcia rodziny i dziecka, osób niepełnosprawnych, starszych i potrzebujących pomocy.

Należy zauważyć, iż jedynie dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz włączenie się przez poszczególne instytucje, samorządy gminne i organizacje pozarządowe w realizację i pilotowanie poszczególnych celów strategii są gwarancją jej realizacji.

1. Charakterystyka Powiatu Braniewskiego

1.1 Położenie

MAPA nr 1

Powiat braniewski położony jest w północno-zachodniej części Województwa Warmińsko -Mazurskiego i graniczy od północy z Rosją z Obwodem Kaliningradzkim, naturalną granicą państwa jest Zalew Wiślany. Po wejściu Polski do Unii Europejskiej jest to również granica wschodnia Unii. Ponadto powiat graniczy z trzema powiatami, tj. od zachodu i południowego zachodu z powiatem elbląskim ziemskim, od południa z powiatem lidzbarskim, a od wschodu z powiatem bartoszyckim.

Powiat posiada dostęp do Morza Bałtyckiego poprzez Zalew Wiślany i Cieśninę Pilawską oraz połączenie drogą wodną z Pojezierzem ławskim poprzez Zalew Wiślany i Kanał Elbląski. Port we Fromborku posiada połączenia promowe z Elblągiem, Krynicą Morską oraz z Kaliningradem w Rosji.

Teren powiatu w przeważającej części jest obszarem równinnym, północną część stanowi depresyjna nizina zwana „polderami”. Ciągnie się ona wzdłuż Zalewu Wiślanego i od tej strony porośnięta jest pasem trzciny o szerokości 100-500 m. Tereny rozciągające się wzdłuż rzeki Pasłęki i Wałszy posiadają szereg walorów

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

krajobrazowych są to obszary chronione, na których wydzielono cztery rezerwy przyrody.

Tereny powiatu charakteryzują się niskim stopniem uprzemysłowienia. Jest to region typowo rolniczy, w którym występują również dogodne warunki do rozwoju turystyki i agroturystyki. Przez teren powiatu przebiega również wiele atrakcyjnych szlaków turystycznych.

1.2 Powierzchnia, podział administracyjny.

Mapa nr 2.

Podział administracyjny powiatu braniewskiego.

Powiat Braniewski obejmuje obszar o powierzchni 1205 km² powierzchni, co stanowi 5% powierzchni województwa. W skład Powiatu Braniewskiego wchodzi 7 jednostek administracyjnych, w tym 4 gminy wiejskie: Braniewo, Płoskinia, Lelkowo, Wilczęta, dwie gminy miejsko - wiejskie: Frombork i Pieniężno oraz gmina miejska Braniewo.

Na terenie powiatu zlokalizowane są 3 miasta (Braniewo, Frombork i Pieniężno), oraz 97 miejscowości sołeckich oraz 189 miejscowości wiejskich, które połączone są ze sobą szeregiem tras komunikacyjnych. Przez powiat przebiegają szlaki komunikacyjne: morskie, kolejowe i drogowe.

Obecnie na terenie powiatu działają trzy przejścia graniczne: morskie we Fromborku, kolejowe w Braniewie oraz drogowe w Gronowie. Funkcjonują również dwa porty rybackie: we Fromborku i Nowej Pasłęce oraz port pasażerski we Fromborku.

1.3 Sytuacja demograficzna

W Powiecie Braniewskim wg danych uzyskanych z urzędu statystycznego w 2002 roku zamieszkiwało ogółem 46736 mieszkańców, co stanowi 3,2% ludności Województwa Warmińsko - Mazurskiego. Z ogółu zamieszkałych 53,9% ludności zamieszkuje w miastach powiatu, pozostałe 46,1% to mieszkańcy wsi. Wskaźnik feminizacji utrzymuje się względnie na tym samym poziomie - na 100 mężczyzn

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

przypada około 100 kobiet. Średnia gęstość zaludnienia w powiecie wynosi niewiele ponad 38 osób na 1 km², a w województwie 61 osób.

Ze struktury wiekowej ludności wynika, że w 2002 roku ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 24,5 % ogółu ludności powiatu, w wieku produkcyjnym 64,65% ,a w wieku poprodukcyjnym 10,85%*

Tabela nr 1. Struktura ludności powiatu (stan na 30.06.2000 r.)*

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety	Miasto		Wieś	
			Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Województwo	1 466 248	746 705	881 692	458 280	584 556	288 425
Powiat braniewski	46 051	23 039	24 818	12 716	21233	10323
% udział powiatu do województwa	3,1	3,1	2,8	2,8	3,6	3,6

Tabela nr 2. Liczba mieszkańców w poszczególnych gminach (stan na 31.12.2001 r)*

Gminy	Ludność	Udział % mieszkańców gminy w powiecie
Braniewo miasto	18 973	41,1
Braniewo	6 431	13,9
Frombork	4 129	9,0
Pieniężno	7 308	15,8
Lelkowo	3 261	7,1
Płoskinia	2 722	6,0
Wilczęta	3 293	7,1
Razem powiat braniewski	46 117	100,0
województwo	1 469 274	-
powiat do województwa w %	3,14 %	-

Od roku 2006 roku liczba ludności według prognoz demograficznych zacznie stopniowo spadać. Liczba dzieci i młodzieży będzie ulegać dalszemu zmniejszaniu się jako wynik trwającego od kilkunastu lat spadku liczby urodzeń. Od 2010 roku rozpocznie się proces zmniejszania się liczby ludności w wieku aktywności zawodowej, spowodowany starzeniem się ludności, zwiększy się więc populacja osób w wieku poprodukcyjnym. Implikacje wyżej opisanych procesów demograficznych będą dotyczyły w szczególności rynku pracy, szkolnictwa, ochrony zdrowia i opieki społecznej.

* Źródło: Urząd Statystyczny Olsztyn

2. Diagnoza problemów społecznych

2.1 Rynek pracy, bezrobocie

Powiat braniewski ze stopą bezrobocia 40,2 % (stan na 31.XII.2004 r.) zaliczony jest do obszarów szczególnie zagrożonych bezrobociem strukturalnym. Stopa bezrobocia w analogicznym okresie w Województwie Warmińsko -Mazurskim wynosiła 29,2%, a w kraju 19,1*.

**Tabela nr 3. STOPA BEZROBOCIA w Województwie Warmińsko - Mazurskim
GRUDZIEŃ – 2004, STYCZEŃ – 2005***

	Grudzień 2004	Styczeń 2005
Polska	19,1	19,5
Warmińsko-Mazurskie	29,2	29,8
Podregion elbląski	30,3	30,6
Powiat Braniewski	40,2	40,9
Powiat Działdowski	33,9	34,0
Powiat Elbląski	36,8	36,9
Powiat Iławski	24,6	25,6
Powiat Nowomiejski	28,6	29,4
Powiat Ostródzki	33,8	34,2
M. Elbląg	24,2	24,0

W 2001 roku stopa bezrobocia wynosiła 34,8%, w 2002 roku nastąpił dalszy jej wzrost do 36,3%, a w styczniu 2005 roku wynosi już 40,9%. Liczba bezrobotnych rośnie więc każdego roku, jednocześnie stale maleje liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku.

Tabela nr 4. Liczba bezrobotnych w Powiecie Braniewskim *

Powiat Braniewski	Bezrobotni ogółem		
	Styczeń 2004	Grudzień 2004	Styczeń 2005
	6895	6557	6802

Znaczny odsetek bezrobotnych (w tym długotrwale bezrobotnych) mieszka na terenach wiejskich. Bezrobocie na wsi stanowi osobny problem społeczno-ekonomiczny, wymagający szczególnych środków zaradczych i działań, zwłaszcza, gdy chodzi o aktywizację terenów popegerowskich.

* Źródło: GUS Warszawa ,Wydział Informacji Analiz i Prognoz

* Źródło: GUS Warszawa ,Wydział Informacji Analiz i Prognoz

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

Rozpatrywania skutków bezrobocia należy dokonywać w warunkach lokalnego rynku pracy, charakterystycznego dla małych miast takich jak Braniewo, Pieniężno, Frombork czy specyficznych środowisk popegerowskich.

Problem bezrobocia w skali masowej powstał, podobnie jak w całym kraju, w roku 1991. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Braniewie prawie 1/3 ogółu mieszkańców było zarejestrowanych jako bezrobotni. Powiat jest słabo uprzemysłowiony, nie tworzy się nowych miejsc pracy. Rynek pracy jest zbyt skromny, aby znaleźli na nim miejsce wszyscy chcący i mogący pracować – niezależnie od ich walorów osobowych, umiejętności czy wykształcenia.

Szansą na poprawę sytuacji na rynku pracy należy dostrzegać w zainteresowaniu innych krajów Europą Wschodnią. Dogodne usytuowanie Braniewa na mapie Polski, otwarcie w pobliskim Gronowie międzynarodowego przejścia Granicznego wschód-zachód, trwająca przebudowa ciągów komunikacyjnych (zaledwie 7 km od miasta przebiega autostrada łącząca Berlin – z Kaliningradem, która jest jednocześnie najkrótszą drogą lądową pomiędzy Europą Zachodnią i Wschodnią oraz Skandynawią) stwarzają dogodne warunki do rozwoju gospodarczego.

W dzisiejszej rzeczywistości, oceniając sytuację ekonomiczno-gospodarczą powiatu, należy stwierdzić, że nie wykorzystuje się możliwości rozwoju wynikających z usytuowania przygranicznego. Część ludzi rozwiązuje swoje problemy finansowe poprzez przemyt, nielegalny handel. Ten sposób zarobkowania to jedynie sposób na przetrwanie, a nie godne życie. Po wejściu do Unii Europejskiej, Polska musi w szybkim trybie uregulować problem nielegalnego handlu przygranicznego.

W środowiskach małych, takich jak Braniewo, bezrobotny faktycznie jest bezrobotnym. W konsekwencji oznacza to życie na granicy prawa lub takie łamanie prawa, że wykroczenia kwalifikowane są jako czyny o niskiej szkodliwości społecznej.

Tabela nr 5. Stan zarejestrowanych bezrobotnych w gminach Powiatu Braniewskiego (wg stanu na dzień 31.12.2003 r)*

Gmina	Ogółem ilość osób	w tym :			
		kobiety	absolwenci	zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy	nie posiadających prawa do zasiłku
Miasto Braniewo	2 415	1 272	97	149	1 867
Gmina Braniewo	1 044	542	35	42	830
Miasto i Gmina Frombork	518	266	22	18	440
Miasto i Gmina Pieniężno	1 096	559	41	28	924
Gmina Lelkowo	622	323	19	9	496
Gmina Płoskinia	419	222	16	8	344
Gmina Wilczęta	558	275	17	9	477
Powiat Braniewski	6 672	3 459	247	263	5 378

* Źródło: dane statystyczne Powiatowy Urząd Pracy w Braniewie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

Ważną kwestią w analizie rynku pracy jest bezrobocie wśród absolwentów szkół ponadpodstawowych. Na dzień 31 grudnia 2003 roku liczba zarejestrowanych absolwentów wynosiła 247 osób, co stanowi 3,7%* ogółu bezrobotnych. Absolwenci zasadniczych szkół zawodowych stanowią dominującą grupę wśród tej grupy bezrobotnych.

Najbardziej licznym przedziałem wiekowym wśród zarejestrowanych bezrobotnych jest przedział 25-34 lata, który w analizowanym roku 2003 kształtował się na poziomie 29,6% ogółu zarejestrowanych, następnie w wieku 35-44 lata, najmniej w wieku lat 55 i powyżej*.

Wykres nr 1. Struktura bezrobotnych wg wieku w Powiecie Braniewskim
(stan na 31.12.2003 r.)

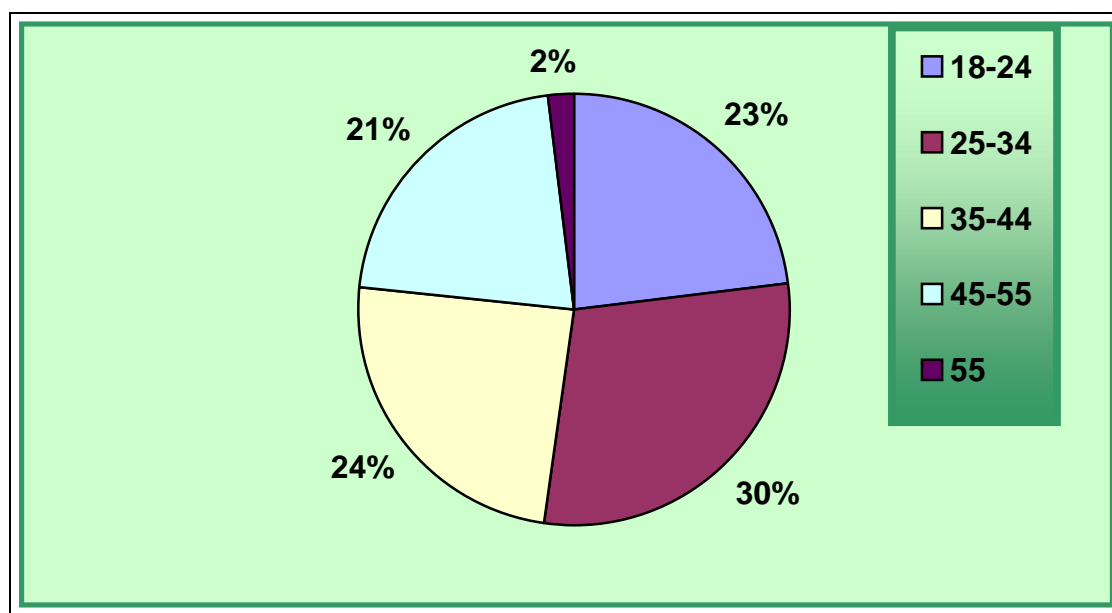

Tabela nr 6. Struktura osób bezrobotnych w Powiecie Braniewskim w latach 2000-2004*

Lata	Zarejestrowani bezrobotni			Stopa bezrobocia
	ogółem	z prawem do zasiłku	% zamieszkałych na wsi do ogółu	
2000	5 982	1 446	52,99	36,3
2001	6 429	1 218	52,92	34,8
2002	6 637	1 122	53,01	36,3
2003	6 672	1 294	52,00	36,5
październik 2004	6 648	1 192	53,70	40,4

* Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Braniewie

* Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Braniewie

2.2 Uzależnienia

Problem uzależnień to jedno z największych zagrożeń współczesnego świata. W naszym powiecie do ważniejszych problemów społecznych należy zaliczyć zażywanie przez młodzież środków psychoaktywnych oraz nadużywanie alkoholu.

Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, brak więzi z rodzicami, alkoholizm oraz powielanie patologicznych wzorców zachowania to najczęstsze tzw. „rodzinne” uwarunkowania uzależnień. Młodzi ludzie rozpoczynający branie czy picie często funkcjonują w grupach, które posługują się własną symboliką i tworzą własne wzorce zachowań. Wyniki badań psychologicznych dowodzą, że uzależnienia związane są z negatywnym obrazem siebie i niskim poziomem samoakceptacji. W rodzinach długotrwale nadużywających alkoholu wzorec picia powielają dzieci. Niepokojącym zjawiskiem jest fakt wzrastania liczby osób uzależnionych i obniżania się wieku osób sięgających po alkohol.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie postanowiło oszacować wstępnie problem uzależnień występujący w naszym powiecie wśród dzieci i młodzieży. Zwrócono się o udzieleni stosownych informacji do wszystkich szkół w naszym powiecie, policji oraz różnych instytucji użyteczności publicznych. Uzyskane dane zamieszczono w poniższej tabeli.

Tabela nr 7. Uzależnienie dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oszacowane przez dyrekcję szkół na podstawie przeprowadzonych ankiet wśród uczniów, stan na dzień 30.06.2004 rok.*

Częstotliwość nadużywania	Ilość dzieci i młodzieży nadużywających alkohol i narkotyki z podziałem na wiek		
	Wiek 11- 13	Wiek 14 -16	Wiek 17-18
Narkotyki			
- sporadycznie,	1	15	103
- często	6	2	89
Alkohol			
- często,	14	7	21
- sporadycznie	26	8	28

Alkoholizm jest zjawiskiem, które dotyka bardzo wielu mieszkańców naszego powiatu w różnym wieku, niezależnie od miejsca zamieszkania, płci, wykształcenia. Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie od 2003 roku funkcjonuje Punk Poradnictwa Specjalistycznego zatrudniający specjalistów, którzy w ramach realizacji Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udzielają bezpłatnej pomocy prawnej, pedagogicznej, psychologicznej i socjalnej osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz członkom ich rodzin.

* opracowanie własne, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie

Tabela nr 8. Ilość porad udzielona przez specjalistów zatrudnionych w Punkcie Poradnictwa Specjalistycznego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie dotycząca uzależnień zarówno dzieci i młodzieży jak i osób dorosłych*.

Poradnictwo	2003 roku od czerwca do grudnia	2004 rok od marca do grudnia
prawnik	42	97
pedagog	65	40
psycholog	56	111
pracownik socjalny	-	91

Nadużywanie alkoholu jest przyczyną powstawania innych problemów takich jak: zdrowotnych, materialnych, wychowawczych. Powoduje zaburzenie relacji między członkami rodziny. Alkohol często bywa przyczyną agresji, stosowania przemocy wobec członków rodziny, stosowania niewłaściwych metod wychowawczych wobec dzieci.

Tabela nr 9. Przemoc w rodzinie wg danych KPP w Braniewie w okresie od 01.01.2003 r. – 13.12.2003 roku

Przemoc realna wg danych KPP w Braniewie w okresie 01.01.2003 – 12.12.2003 r.			
Rodzaj	Ogółem	W tym	Liczba
Interwencji domowej	941	Dotyczy przemocy w rodzinie	85
Ofiary przemocy w rodzinie	195	Kobiety	85
		Mężczyźni	11
		Dzieci do 13 lat	76
		Nieletni od 13-18 lat	23
Sprawcy przemocy w rodzinie	85*	Kobiety	0
		Mężczyźni	85
		Nieletni	0
Sprawcy przemocy domowej pod wpływem alkoholu	74	Zatrzymani	44
		Przymusowe leczenie	Brak statystyki
		Rażące zaniedbania władzy rodzicielskiej	Brak statystyki
Postępowanie przygotowawcze wobec sprawcy przemocy domowej	22	Wszczęte	22
		Stwierdzone	17
		Zakończone	20

* Źródło Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

Dane statystyczne dotyczące zagrożeń narkomanią w Powiecie Braniewskim:

Komenda Powiatowej Policji w Braniewie w 2003 roku zgodnie z prowadzoną statystyką podjęła ogółem 24 interwencje w tym:

- w przedziale wiekowym 13-16 lat - 5,
- w przedziale wiekowym 17-20 lat - 9,
- w przedziale wiekowym 21-24 lat - 5,
- w przedziale wiekowym 25-29 lat - 3,
- w przedziale wiekowym 40-49 lat - 2 .

Komenda Powiatowej Policji w Braniewie w 2003 roku zgodnie z prowadzoną statystyką wszczęła postępowania dotyczące sprzedaży, nakłaniania do użytku i ułatwienia zażywania i posiadania narkotyków w tym:

- wszczęto postępowania - 11,
- zakończono - 10,
- stwierdzono - 45,
- wykryto - 45,
- wykrywalność - 100%.

Tabela nr 10. MAPA ZAGROŻEŃ na terenie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadpodstawowych i innych placówek oświatowych na terenie Powiatu Braniewskiego w roku szkolnym 2003/2004. *

Ogółem szkół i placówek oświatowych	Ilość interwencji Policji w szkołach podstawowych i gimnazjach		Ilość interwencji Policji w szkołach ponadgimnazjalnych i innych	Inne zagrożenia dot. dzieci i młodzieży	
	Szkoły podstawowe	Gimnazja		Wypadki komunikacyjne (w okolicy szkół i uczniów w drodze do i ze szkół)	Czyny zabronione (popętnione przez osoby niepełnoletnie)
30					
w tym :					
szkoły podstawowe – 16,					
gimnazja-7,					
ponadgimnazjalne-6,					
inne-1	12	8	9	0	107

Największe zagrożenia związane z przejawami patologii w szkole, to przemoc rówieśnicza, spożywanie przez uczniów alkoholu, narkomania i czyny zabronione polegające na zaborze mienia.

* opracowano w Wydziale Prewencji KWP w Olsztynie na podstawie statystyk policyjnych.

2.3 Niepełnosprawność

Do najważniejszych zagadnień, które należy przewidzieć i rozpoznać w perspektywie czasowej w naszym powiecie należą: demograficzne starzenie się społeczeństwa, wzrost zapotrzebowania na świadczenia usługowo -pielęgnacyjne i zwiększenie liczby osób chorych i niepełnosprawnych.

Z analizy danych statystycznych wynika, że tempo demograficznego starzenia się ludności w Polsce, które zostało zmierzone udziałem osób w wieku co najmniej 60 lat, jest wysokie. W ciągu najbliższych 20 lat, co piąty Polak będzie miał nie mniej niż 60 lat. Podniesieniu ulegnie w tym czasie również odsetek osób w wieku 65 lat i więcej oraz w wieku emerytalnym. Wzrost odsetka osób starszych wynika z następujących przyczyn:

- spadek liczby urodzin,
- wydłużenie czasu trwania życia,
- spadek umieralności.

We współczesnym świecie niepełnosprawność człowieka uważana jest za szczególnie istotny problem społeczny.

Niepełnosprawność to wszelkie ograniczenia lub wynikający z tych ograniczeń brak zdolności wykonywania jakiejś czynności w sposób lub w zakresie uważanym za normalny dla człowieka. Osoba niepełnosprawna to człowiek nie mogący samodzielnie, częściowo lub całkowicie, zapewnić sobie możliwości normalnego życia, indywidualnego lub społecznego, wskutek wrodzonego lub nabytego upośledzenia sprawności fizycznych lub psychicznych.

Społeczeństwo polskie charakteryzuje się stosunkowo wysokim odsetkiem osób niepełnosprawnych. Stanowią one ogółem około 10% populacji, przy czym ich odsetek wzrasta w kolejnych grupach wiekowych, sięgając blisko połowy w grupie osób liczących, co najmniej 80 lat. W Powiecie Braniewskim szacuje się, że jest to grupa około 7.328 osób (w tym 1.082 osób poniżej 16 roku życia), co stanowi około 15% ogółu ludności powiatu (stan na 31 grudnia 2003 r.).

Głównym powodem podejmowania decyzji przez osoby starsze, chore i niepełnosprawne o umieszczenie w domu pomocy społecznej jest niepełnosprawność oraz brak systematycznej pomocy ze strony rodziny oraz warunki mieszkaniowe, które nie umożliwiają takiej organizacji życia, by móc pozostawać w dotychczasowym miejscu zamieszkania.

W naszym powiecie funkcjonuje **Powiatowy Dom Pomocy Społecznej w Braniewie** przeznaczony dla osób upośledzonych i chorych psychicznie.

W placówce tej przebywa 86 niepełnosprawnych mieszkańców. Mieszkańcy domu objęci są odpowiednią opieką terapeutyczną i medyczną, rehabilitacją oraz usługami opiekuńczo-pielęgnacyjnymi.

Z terenu powiatu braniewskiego co roku około dwudziestu osób było umieszczanych w domach pomocy społecznej. Obecnie w związku ze zmianą sposobu naliczania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej liczba osób kierowanych do placówki po dniu 01 stycznia 2004 roku drastycznie zmalała. Gminy z uwagi na brak środków budżetowych starają się zapewnić osobom chorym i niedołączonym usługi opiekuńczo-usługowe w miejscu ich zamieszkania .

Z punktu widzenia sytuacji naszego domu pomocy społecznej nie powinno być w przyszłości problemów z utrzymaniem dotychczasowej ilości miejsc statutowych w

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

naszej placówce. Przemawiają za tym argumenty demograficzne – zmiany w strukturze demograficznej społeczeństwa, zmiany w strukturze gospodarstw domowych w Polsce i natury zdrowotnej – związane z zachorowalnością i chorobowością. Ponadto doświadczenia krajów zachodnich wskazują, że zapotrzebowanie na miejsca w domach pomocy społecznej dla osób ze schorzeniami psychicznymi oraz umysłowo upośledzonych powinna utrzymywać się na stałym poziomie z lat ubiegłych.

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonuje Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, zespół ustala stopień niepełnosprawności do celów poza rentowych

W powiecie braniewskim nie funkcjonują formy wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych takie jak: warsztaty terapii zajęciowej, środowiskowe domy pomocy społecznej, zakłady aktywności zawodowej, ośrodki wsparcia dla osób starszych, chorych psychicznie lub upośledzonych umysłowo.

Powiatowe Centrum w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, podejmuje również działania zmierzające do ograniczenia skutków niepełnosprawności poprzez:

- likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania WTZ,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podst. odrębnych przepisów.

Tabela nr 11. KARTA POWIATU, podstawowe informacje dotyczące powiatu w zakresie niepełnosprawności w 1999 - 2002 roku

L.p	Rodzaj danych	Liczba w określonych latach			
		1999	2000	2001	2002
1	Ludność ogółem	45.975	46.019	45.896	46.127
	Ilość osób niepełnosprawnych w tym : ogółem	5.822	6.000	6.790	7.328
	mężczyźni	2.950	3.023	3.443	2.640
	kobiety	2.527	2.621	2947	3.606
	dzieci	345	356	400	1.082
2	Osoby niepełnosprawne pracujące w tym: Ogółem w tym:	177	157	129	138
	W zakładach pracy chronionej	127	105	74	79
	W zakładach aktywności zawodowej	-	-	-	-
	Na otwartym rynku pracy	50	47	46	49
	Prowadzący działalność gospodarczą lub rolniczą	-	5	9	10
3	Osoby niepełnosprawne bezrobotne	98	95	98	113
4	Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy	37	31	30	22
5	Osoby niepełnosprawne w wieku 16 lat i więcej Ogółem w tym:	5.477	5.644	6.390	6.246
	Ze znacznym stopniem niepełnosprawności	1.520	1.563	1.770	1.293
	Z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	2.061	2.123	2.403	2.422
	Z lekkim stopniem niepełnosprawności	1.896	1.958	2.217	2.531
instytucje wsparcia					
	ośrodki pomocy społecznej				7
	domy pomocy społecznej				1
	domy środowiskowego wsparcia				-

* Źródło : Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

	organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.				8
Edukacja dzieci i młodzieży					
6	Przedszkola ogółem w tym:	7	7	7	7
	Z oddziałem integracyjnym	1	1	1	1
	specjalne	-	-	-	-
7	Szkoły podstawowe ogółem w tym:	21	21	21	17
	Z oddziałem integracyjnym	-	-	2	2
	specjalne	1	1	1	1
8	Gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne ogółem w tym:	13	13	13	15
	- Z oddziałami integracyjnymi	-	-	-	-
	- specjalne	1	1	1	1
Chroniony rynek pracy					
9	Zakłady pracy chronionej	3	3	2	2
10	Zakłady aktywności zawodowej	-	-	-	-
Warsztaty terapii zajęciowej funkcjonujące w powiecie finansowane ze środków PFRON					
11	Warsztaty terapii zajęciowej	-	-	-	-
Turnusy rehabilitacyjne przy udziale ze środków PFRON					
12	Osoby niepełnosprawne, które otrzymały dofinansowanie ogółem w tym:	94	156	184	102
	Dzieci i młodzież	29	27	40	26
	Dorośli	65	129	144	76
	Kwota środków wydatkowanych na dofinansowanie turnusów	50.579	67.697	89.324	52.858
Likwidacja barier architektonicznych i urbanistycznych przy udziale środków PFRON					
13	Osoby niepełnosprawne, które otrzymały dofinansowanie ogółem w tym:	4	5	9	-
	Dzieci i młodzież	1	1	1	-
	Dorośli	3	4	8	-
	Kwota środków wydatkowanych	34640	36.825	46.397	-
Likwidacja barier w komunikowaniu się przy udziale środków PFRON					
14	Osoby niepełnosprawne, które otrzymały dofinansowanie ogółem w tym:	66	38	39	-
	Dzieci i młodzież	4	3	7	-
	Dorośli	62	30	32	-
	Kwota środków wydatkowanych	20.033	13.207	10.443	-

2.4 Pomoc społeczna, zasoby powiatu.

Tabela nr 13. Wykaz instytucji i placówek świadczących pomoc rodzinie na terenie Powiatu Braniewskiego (stan na dzień 31.12.2004 r.)*

	Instytucje i placówki	Adres
1	2	3
1.	Dom Pomocy Społecznej	Powiatowy Dom Pomocy Społecznej w Braniewie o profilu „osoby upośledzone i chore psychicznie”, ul. Królewiecka 35, 14-500 Braniewo
2.	Dom Dziecka	Powiatowy Dom Dziecka „Słoneczne Wzgórze” we Fromborku, ul. Braniewska 11, 14-530 Frombork
3.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Braniewie, ul. Kościuszki 105a , 14-500 Braniewo
		Gabinet Terapii Zajęciowej przy Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, ul. Kościuszki 105, 14-500 Braniewo
4.	Poradnia Rodzinna	Poradnia Rodzinna przy parafii Św. Antoniego, ul. Królewiecka 24 ,14-500 Braniewo
		Klasztor Ojców Redemptorystów , ul. Świętokrzyska 10, 14-500 Braniewo
		Parafia Rzymsko-Katolicka Św. Piotra i Pawła, ul. Rynek 2, 14-520 Pieniężno
		Parafia Garnizonowa Św. Wojciecha, ul. Sucharskiego 14-500 Braniewo
		Parafia Archikatedralna, ul. Katedralna 8 , 14-530 Frombork
5.	Placówki „Caritas”	Oddział w Pieniężnie, ul. Braniewska 3, 14-520 Pieniężno
		Stacja „CARITAS”, ul. Sadowa 3, 14-520 Pieniężno
6.	Dom Samotnej Matki	W naszym powiecie brak, można umieszczać w Domu Samotnej Matki w Elblągu
7.	Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy	Brak w naszym powiecie, zadania na rzecz powiatu braniewskiego wykonuje Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Elblągu
8.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Braniewskim Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ul. Kościuszki 10, 14-500 Braniewo
		Punkt Interwencji Kryzysowej w Domu Dziennego Pobytu Dziecka, ul. R. Protman 4, 14-500 Braniewo
		Punkt Poradnictwa Specjalistycznego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie ul Kościuszki 82, 14-500 Braniewo
9.	Poradnie Uzależnień: dot. Alkohol, Narkotyków i innych uzależnień	Poradnia Zdrowia Psychicznego przy NZOZ „Nasz Lekarz”, ul. Żeromskiego 14, 14-500 Braniewo
		Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia od alkoholu NZOZ PULS ,ul. Gdańska 19,14-500 Braniewo

* opracowanie własne ,Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

10.	Przemocy w rodzinie	Punkt Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Braniewskim Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ul. Kościuszki 10 ,14-500 Braniewo
		Dom Dziennego Pobytu przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej Braniewo ul. Królewiecka 24, 14-500 Braniewo
11.	Noclegownia	Noclegownia prowadzona przez Stowarzyszenie Pomocy Społecznej „SOCJAL”, ul. Elbląska 37, 14-500 Braniewo.
12.	Świetlica terapeutyczna, środowiskowa	Świetlica Socjo - terapeutyczna przy Braniewskim Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ul. Kościuszki 10 ,14-500 Braniewo
		Świetlica Terapeutyczna przy GOPS Braniewo 14-528 Lipowina
		Świetlica Środowiskowo-Terapeutyczna prowadzona przez CARITAS ul. Rynek 8 ,14-520 Pieniężno
		Świetlica Terapeutyczna przy Domu Dziennego Pobytu Dziecka prowadzonego przez Zgromadzenie Zakonne Sióstr Św. Katarzyny ul. R. Protman 4, 14-500 Braniewo
		Kuratorski Ośrodek Pracy z Młodzieżą przy Szkole Podstawowej nr 5, ul. Moniuszki 22, 14-500 Braniewo
		Świetlica Terapeutyczna przy Szkole Podstawowej , ul. Katedralna 9, 14-530 Frombork
		Świetlica Terapeutyczna przy Powiatowym Domu Dziecka, ul. Braniewska 11, 14-530 Frombork
		Świetlica Środowiskowa w Jarzębcu przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Płoskini.
13.	Pogotowie Opiekuńcze	brak
14.	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy w Braniewie, ul. Moniuszki 22, 14-500 Braniewo.
15.	Policyjna Izba Dziecka	brak
16.	Dom Dziennego Pobytu	Dom Dziennego Pobytu przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Braniewie, ul. Królewiecka 24, 14-500 Braniewo
		Dom Dziennego Pobytu Dziecka przy Klasztorze Sióstr Św. Katarzyny ul. R. Protman 4, 14-500 Braniewo

„Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości oraz uprawnienia”.

Na szczeblu powiatu zadania z zakresu pomocy społecznej są realizowane przez *Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie*, a na szczeblu gmin przez *ośrodki pomocy społecznej*.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

PCPR inicjuje współpracę i koordynuje działania z zakresu pomocy społecznej w skali powiatu z gminnymi ośrodkami pomocy społecznej. Należy jednakże pamiętać o odrębności organizacyjnej i kompetencyjnej obu tych szczebli samorządu terytorialnego, których współpraca powinna opierać się tylko na zasadzie współpracy i partnerstwa.

Tabela nr 12 Wykaz jednostek realizujących zadania pomocy społecznej na terenie Powiatu Braniewskiego .

Lp.	Nazwa jednostki
1.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie
2.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Braniewie
3.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Braniewie
4.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Fromborku
5.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieniężnie
6.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płoskini
7.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lelkowie
8.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilczętach

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie jako samodzielna jednostka organizacyjna i budżetowa wchodząca w skład powiatowej administracji została powołana do realizacji zadań własnych powiatu z zakresu pomocy społecznej oraz zadań z zakresu administracji rządowej. Do najważniejszych zadań Centrum należy:

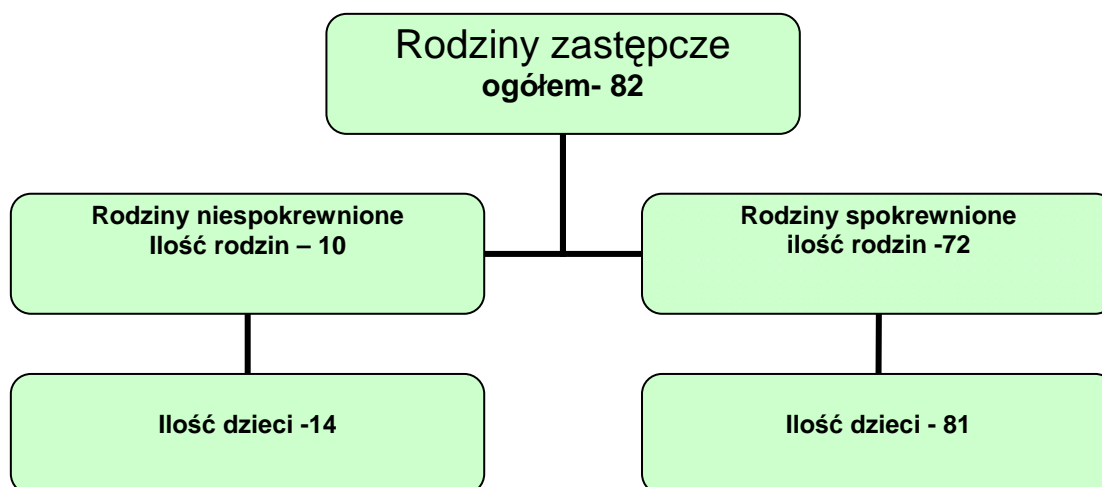
- pomoc społeczna,
- polityka prorodzinna,
- wspieranie osób niepełnosprawnych,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Starosta przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością rodzinnej opieki zastępczej, ośrodków adopcyjno - opiekuńczych, jednostek specjalistycznego poradnictwa, ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Przy Centrum funkcjonuje Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności gdzie ustalana jest niepełnosprawność do celów nierentownych jak również Punkt Poradnictwa Specjalistycznego, gdzie udzielana jest bezpłatna pomoc prawna, socjalna, pedagogiczna, psychologiczna oraz poradnictwo rodzinne w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przemocy domowej realizowane w ramach Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Od 2004 roku przy Domu Dziennego Pobytu Dziecka Zgromadzenia Zakonnego Sióstr Św. Katarzyny w Braniewie działa świetlica terapeutyczna, w której przebywa 35 dzieci z rodzin patologicznych oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej. W ośrodku tym pomoc w formie noclegu i posiłku znajdują matki z dziećmi z terenu powiatu braniewskiego, ofiary przemocy domowej znajdujące się w sytuacjach kryzysowych. W 2003 roku udzielono pomocy 21 kobietom z dziećmi, a w 2004 roku 30 kobiet z dziećmi skorzystało z tej formy pomocy i znalazło czasowy, bezpieczny pobyt, do momentu odpowiednich rozstrzygnięć i postanowień sądowych.

**Wykres 2. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu braniewskiego
(stan na dzień 31.12.2004 r.)***

Podjęmowane działania przez terenowe ośrodki pomocy społecznej na terenie naszego powiatu mają na celu nie tylko łagodzenie skutków trudnej sytuacji bytowej świadczeniobiorców pomocy społecznej, lecz także usuwanie przyczyn tkwiących w sferze psychicznej i społecznej. Kierunki rozwoju pomocy społecznej zorientowane powinny być na rozszerzanie i pogłębianie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą, ale również z instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: oświata, służba zdrowia, sądownictwo.

Występująca wielość problemów w rodzinach o pogarszającym się statusie społecznym podopiecznych powodują, że oprócz wsparcia materialnego do zadań pomocy należy również wzmocnienie postaw aktywnych oraz wspieranie osób i rodzin w rozwiązywaniu ich problemów poprzez rozwój różnego rodzaju usług dla różnych świadczeniobiorców, poradnictwo specjalistycznego, terapii i wyspecjalizowanej pracy socjalnej.

Najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do objęcia pomocą przez ośrodki pomocy społecznej są: ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, niepełnosprawność, długotrwała choroba. Z pomocy korzystają również osoby z trudnościami w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego. Powodem przyznania pomocy bywa także alkoholizm, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezdomność, sieroctwo i narkomania.

* Źródło: opracowanie własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

Tabela nr 13. Świadczenia realizowane przez pomoc społeczną w 2003 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Frombork		Lelkowo		Pieniężno		Płoskinia		Wilczęta		Braniewo-gmina		Braniewo-miasto	
		Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Liczba osób
Zadania zlecone															
1.	Zasiłek stały	141	16	190	20	119	12	100	11	35	5	149	15	618	77
2.	Renta socjalna	349	33	325	31	524	48	209	18	482	41	712	67	1531	137
3.	Zasiłek gwarantowany	70	8	46	4	77	7	35	3	22	3	6	1	267	29
4.	Zasiłek okresowy	501	151	742	179	1078	253	501	136	456	93	291	132	1817	527
5.	Zasiłek dla kobiet w ciąży	62	16	49	24	125	31	43	13	85	26	175	48	373	76
6.	Usługi specjalistyczne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2496	10	607	15
7.	Zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne	367	44	29	9	45 88	4 8	162	22	349	34	229	18	383	64
8.	Pomoc kombatantom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zadania własne															
9.	Posiłki	26444	167	28147	316	48546	426	32195	273	31241	235	59323	466	69278	424
10.	Usługi opiekuńcze	228	3	-	-	2264	12	-	-	4554	9	3103	8	22508	74
11.	Praca socjalna	144	144	503	503	197	44	-	116	-	-	-	131	-	316
12.	Zasiłki celowe pieniężne	719	158	280	133	-	303	161	137	1469	199	788	285	-	593
13.	Pomoc w naturze	237	237	-	-	1800	300	6154	159	72	72	54	50	-	118
14.	Zasiłki celowe specjalne	2	1	7	2	12	11	11	8	13	7	1	1	72	63

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

Tabela nr 14. Struktura demograficzna osób objętych pomocą społeczną w 2003 r.

Lp.	Charakterystyka rodzin i osób	Liczba osób						
		Frombork	Lelkowo	Pieniężno	Płoskinia	Wilczęta	Braniewo-gmina	Braniewo-miasto
1.	Osoby w podeszłym wieku samotnie zamieszkałe	11	17	26	2	11	7	64
2.	Osoby posiadające grupy inwalidzkie	62	56	70	59	95	254	325
3.	Osoby samotnie zamieszkujące bez źródła dochodu	11	15	24	11	15	3	66
4.	Osoby z zaburzeniem psychicznym samotnie zamieszkujące	-	1	4	-	1	-	15
5.	Rodziny posiadające dziecko specjalnej troski	10	19	12	11	11	17	77
6.	Rodziny nie posiadające żadnego źródła dochodu	17	80	135	12	79	-	68
7.	Rodziny z osobami bezrobotnymi bez zasiłku	68	150	260	133	211	445	346
8.	Rodziny z osobami z zaburzeniami psychicznymi	17	13	13	7	10	35	93
9.	Rodziny posiadające powyżej 3 dzieci	24	52	202	76	75	78	39
10.	Rodziny niepełne	31	26	45	26	27	49	118
11.	Rodziny dysfunkcyjne	18	60	140	12	241	421	1020

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

Ważną i istotną rolę w sferze pomocy społecznej powinna odgrywać aktywność lokalna przejawiająca się w istnieniu i działalności organizacji pozarządowych jak: organizacje społeczne, Kościół Katolicki i inne Kościoły, związki wyznaniowe, fundacje, stowarzyszenia, osoby fizyczne i prawne (stan w tym zakresie przedstawia poniższa tabela). Należy budować sieć współpracy nie tylko z instytucjami działającymi w sferze pomocy rodzinie i dziecku ale również z organizacjami pozarządowymi.

Tabela nr 15. Wykaz organizacji pozarządowych działających w zakresie pomocy społecznej na terenie Powiatu Braniewskiego.*

Organizacje pozarządowe	
1.	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej SOCJAL w Braniewie
2.	Polski Związek Niewidomych Koło w Braniewie
3.	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Oddział Elbląg, Koło w Braniewie
4.	Polski Związek Głuchych, Koło w Braniewie
5.	Stowarzyszenie Katolickie DOM NA SKRAJU w Pieniężnie
6.	Stowarzyszenie na Rzecz Ludzi z Pogłębiająca się Niepełnosprawnością PULS w Braniewie
7.	Stowarzyszenie Pomocy Niepełnosprawnym „Razem” w Braniewie
8.	Stowarzyszenie „LAKRIMOSA” w Braniewie
9.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Pieniężnie
10.	Ośrodek „CARITAS” w Pieniężnie
11.	Stacja „CARITAS” w Pieniężnie
12.	Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych w Pieniężnie
13.	Katolicka Poradnia Rodzinna przy parafii św. Antoniego w Braniewie
14.	Stowarzyszenie „KALOS KAGATHOS PIĘKNYM I DOBRYM” w Pieniężnie
15.	Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „WINRON”
16.	Powiatowe Centrum Wolontariatu w Braniewie
17.	Związek Harcerstwa Polskiego, Komenda Hufca w Braniewie

* Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie

3. „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim – Plan Działania”

„Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim – Plan Działania” określa cele oraz działania służące skutecznej realizacji przyjętych priorytetów i celów.

Poszczególnym działaniom należy podporządkować instrumenty realizacyjne w postaci określenia czasu realizacji, źródeł finansowania oraz odpowiedzialne osoby za poszczególne działania.

3.1 Główne cele i kierunki działania

Warunkami gwarantującymi osiągnięcie celów i kierunków proponowanej strategii (co jest szczególnie ważne w pomocy społecznej), jest współpraca polityczna oraz partnerski dialog i akceptacja społeczna.

Główne cele i kierunki działania:

1. Systematyczne diagnozowanie.
2. Okresowy monitoring i kontrola.
3. Subsydiarność, pomocniczość świadczeń.
4. Nacisk na profilaktykę i zapobieganie, a dopiero potem na przeciwdziałanie i łagodzenie.
5. Aktywna rola struktur pomocy społecznej.
6. Współpraca samorządów powiatu i gmin.
7. Rozwinięcie form pomocy środowiskowej.
8. Efektywność społeczna i ekonomiczna z uwzględnieniem potrzeb społecznych i możliwości finansowych.
10. Polityka prorodzinna.
11. Decentralizacja działań zakładająca wzmocnienie aktywności Społecznej, tj. różnego rodzaju inicjatyw obywatelskich, organizacji pozarządowych i wolontariatu.
12. Zlecenie i kontraktowanie usług socjalnych przez samorząd powiatu.
13. Kompleksowość rozwiązań.
14. Wyznaczanie standardów usług socjalnych, opiekuńczych.
15. Współpraca partnerska powiatu z gminami.
16. Konsekwencja i długotrwałość działania.
17. Indywidualizacja metod i środków.
18. Zachowanie współuczestnictwa partnerów z organizacji pozarządowych, związków wyznaniowych, Kościoła.
19. Wprowadzanie konkretnych programów i projektów.
20. Zdobywanie środków pozabudżetowych.
21. Propagowanie sponsoringu i działalności charytatywnej.
22. Szeroka i różnorodna informacja oraz poradnictwo.
23. Aktywne uczestnictwo wielu podmiotów, instytucji.
24. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu grup i osób.

4. Misja Strategii

Zarówno region Warmii i Mazur, jak i nasz powiat w wyniku zmian transformacji ustrojowych znalazł się w trudnym położeniu społeczno - ekonomicznym. Wyznaczniki, które były rozpatrywane przy opracowywaniu strategii to: wysoka stopa bezrobocia w naszym powiecie, coraz większa liczba osób i rodzin żyjących w ubóstwie i nie mogących samodzielnie zaspokoić swych potrzeb. Pod uwagę wzięto również zastój gospodarczy oraz bardzo skromny rynek pracy. Najważniejszym celem w obecnej naszej rzeczywistości jest zapobieganie zagrożeniom społecznym oraz tworzenie bezpieczeństwa socjalnego przy jednoczesnym wspieraniu aktywności mieszkańców.

Misja rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Braniewskim została określona na podstawie analizy sytuacji społecznej, wyłonienia obszarów problemowych, a następnie poddania ich weryfikacji przy współpracy partnerów społecznych. Przedłożona Strategia określa cele i kierunki działania, których realizacja jest niezbędna dla osiągnięcia następującej misji :

PRAWIDŁOWO FUNKCJONUJĄCE RODZINY

realizacja powyższego celu zostanie osiągnięta poprzez następujące cele strategiczne:

- pomoc rodzinie i dziecku,
- wspieranie osób niepełnosprawnych,
- zapobieganie bezdomności oraz profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom,
- przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej swoją pozycję będzie wyznaczać z jednej strony, poprzez realizację podstawowych zadań ustawowych, a z drugiej zaś poprzez koordynowanie działań podmiotów współtworzących system społecznego wsparcia, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji pozarządowych. Podstawą realizacji wizji będzie likwidacja barier informacyjnych, strukturalnych i organizacyjnych.

Celem podstawowym naszej strategii jest profilaktyka i zminimalizowanie rozmiarów i skutków wszelkich zjawisk społecznie negatywnych. Założono, że w powiecie zostanie stworzony sprawny system pomocy dziecku i rodzinie, kompleksowy system pomocy osobom niepełnosprawnym oraz zostaną rozwiązane problemy grup zagrożonych marginalizacją. Stworzone zostaną również warunki do zintegrowanych działań zarówno instytucji samorządowych, organizacji pozarządowych, grup samopomocowych, które umożliwią szybką i skuteczną pomoc w sytuacjach kryzysowych oraz przeciwdziałające zjawiskom marginalizacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

5. OBSZARY STRATEGII, CELE STRATEGICZNE

Na podstawie przeprowadzonej analizy najważniejszych problemów społecznych powiatu braniewskiego określono misję strategii.

Wyodrębniono 5 głównych obszarów strategii, które uznano za priorytetowe:

**POMOC RODZINIE I
DZIECKU**

**WSPIERANIE OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWYCH
I ICH RODZIN**

**ZAPOBIEGANIE
BEZDOMNOŚCI ORAZ
PROFILAKTYKA I
PRZECIWDZIAŁANIE
UZALEŻNIENIOM**

**PRZECIWDZIAŁANIE
DŁUGOTWAŁEMU
BEZROBOCIU**

**WSPÓŁPRACA Z
ORGANIZACJAMI
POZARZĄDOWYMI**

OBSZAR I. POMOC RODZINIE I DZIECKU

POMOC RODZINIE I DZIECKU

Pomoc Rodzinie i Dziecku to główny problem zidentyfikowany jako najbardziej złożony obszar strategii.

We współczesnym świecie rodzina napotyka liczne trudności, które uniemożliwiają jej prawidłowe funkcjonowanie, a w konsekwencji prowadzą do jej dysfunkcyjności i dezorganizacji. Ostatnio coraz częściej można zaobserwować pogłębianie się niepokojących zjawisk społecznych, do których można zaliczyć wzrost liczby konfliktów i rozwodów oraz coraz mniejszy przyrost naturalny.

Czynniki dezintegrujące rodzinę mają źródło w ogólnych przeobrażeniach społecznych, gospodarczych, ale również są to między innymi:

- trudne warunki mieszkaniowe, brak stałych źródeł utrzymania,
- brak właściwej opieki nad dziećmi,
- brak umiejętności wychowawczych rodziców,
- niezgodne pożycie małżonków,
- alkoholizm, inne uzależnienia.

Problemy występujące w tym obszarze to oprócz występujących zaburzeń w funkcjonowaniu rodzin, nasilania się patologii oraz uzależnień i to zarówno wśród dorosłych jak i młodzieży, to również coraz częstsza niezaradność opiekuńczo-wychowawcza rodziców. Występuje konieczność wsparcia tych rodzin, które znajdują się w sytuacjach trudnych, kryzysowych i nie są w stanie samodzielnie rozwiązać swych problemów.

Ważnym zadaniem jest propagowanie odpowiednich wzorców wychowawczych oraz szeroko prowadzona profilaktyka. Podejmowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych, terapeutycznych, doradczych czy konsultacyjnych jest bardzo ważne gdyż wczesne diagnozowanie i terapia odnoszą większe sukcesy, a ich skutki są bardziej trwałe. Należy zapobiegać, przeciwdziałać niekorzystnym wzorcom funkcjonowania poszczególnych członków rodziny.

Wzrost zjawisk patologicznych, których jesteśmy świadkami w ostatnim czasie powoduje konieczność podejmowania wielu nowych działań i inicjatyw przeciwdziałających tym zjawiskom.

Osoby pełnoletnie, usamodzielniane z placówek opiekuńczo – wychowawczych jak i z rodzin zastępczych, wymagają profesjonalnego wsparcia i wdrożenia odpowiedniego procesu edukacyjnego, który odpowiednio przygotuje ich do samodzielnego życia i pełniejszej integracji społecznej oraz spowoduje łatwiejszy start w dorosłe życie.

Instytucjonalny system pomocy dziecku, które z różnych przyczyn jest pozbawione opieki rodziców, nie jest w stanie w sposób wystarczający zaspokoić potrzeb wychowanków. Placówka socjalizacyjna, zgodnie z założeniami reformy opieki nad dzieckiem i rodziną, ma być jedynie miejscem przejściowego pobytu dziecka. Należy podejmować działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej, a jeśli jest to niemożliwe umieszczenia w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka. Należy więc koniecznie zmniejszyć ilość dzieci w placówce

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

opiekuńczo - wychowawczej zgodnie z obowiązującym standardami opiekuńczo – wychowawczymi, poza tym wychowawcy w placówce powinni z ogromną odpowiedzialnością realizować cele wynikające z indywidualnego planu pracy z dzieckiem.

W naszym powiecie funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo - wychowawcza:

- Powiatowy Dom Dziecka we Fromborku, w którym przebywa obecnie 73 dzieci. Na dzień 31.12.2004 roku w placówce przebywało 28 dzieci z naszego powiatu oraz 45 dzieci z innych powiatów.

W ubiegłym roku został opracowany program naprawczy placówki i dochodzenia do obowiązujących standardów opiekuńczo-wychowawczych. Do końca 2006 roku planowane jest zmniejszenie liczby wychowanków do 35, zorganizowanie co najmniej jednego mieszkania chronionego i jednego mieszkania usamodzielnień na zewnątrz placówki. Ponadto planowane jest przekształcenie Domu Dziecka we Fromborku w placówkę wielofunkcyjną. W pierwszym etapie realizacji założeń programu zorganizowano już świetlicę terapeutyczną oraz autonomiczne mieszkanie usamodzielnień znajdujące się na terenie placówki. Planowana jest realizacja różnych zadań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych, terapeutycznych w sferze działań pomocowych obejmujących swym zakresem również najbliższe środowisko lokalne oraz rodziców biologicznych wychowanków placówki.

Całkowita likwidacja domów dziecka na rzecz rodzinnej opieki w obecnym czasie jest niemożliwa. Nie wszystkie dzieci trafiają do adopcji lub rodzin zastępczych, pojawiają się problemy nastoletnich dzieci, które niechętnie są przyjmowane do rodzin zastępczych, placówek rodzinnych. Niemniej wszystkie dzieci poniżej 7 roku życia nie powinny w ogóle trafiać do placówek opiekuńczych, a jedynie do rodzinnych form opieki zastępczej. Należałoby rozbudować sieć rodzin zastępczych profesjonalnie przygotowanych do pełnienia tej funkcji i wszystkie dzieci z najmłodszej grupy umieścić w rodzinach zastępczych.

Znowelizowana ustawa o pomocy społecznej nakłada nowe zadania takie jak: poradnictwo rodzinne, profilaktyka, terapia rodzinna, praca socjalna, organizowanie i prowadzenie dziennych form opieki dla dzieci częściowo lub całkowicie pozbawionych rodziców oraz dzieci niedostosowanych społecznie, co zostało odzwierciedlone w przedłożonej strategii.

Dzięki takim formom wsparcia rodzina będzie miała szanse przezwyciężyć przejściowe kryzysy, a w przyszłości samodzielnie funkcjonować i rozwiązywać swe problemy.

ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój rodzinnych form opieki zastępczej i tworzenia powiatowego systemu pomocy rodzinie i dziecku. 2. Wzorzec wartości rodziny i jej funkcjonowania propagowany przez kościoły i związki wyznaniowe. 3. Istniejący system wsparcia rodzin i dzieci w zakresie instytucji, organizacji pozarządowych, związków wyznaniowych, kościołów oraz inicjatyw lokalnych w obszarze pomocy społecznej. 4. Rozumienie problemu przez władze lokalne samorządu lokalnego powiatu i gmin. 5. Znajomość środowisk potrzebujących wsparcia i pomocy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewystarczające środki finansowe na realizację zadań z zakresu poradnictwa specjalistycznego i prowadzenia terapii rodziny. 2. Bierność rodzin w rozwiązywaniu swych problemów. 3. Uzależnianie się rodzin od systemu pomocy społecznej jako umiejętność przystosowania się do trudnej sytuacji oraz jako preferowany model na życie. 4. Niepopularność w społeczeństwie lokalnym rodzinnych form wsparcia młodzieży i dzieci. 5. Słaba infrastruktura socjalna w zakresie wspierania rodzin i koordynacji tych działań. 6. Wysokie bezrobocie, zła sytuacja ekonomiczna rodzin.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wejścia do Unii Europejskiej. 2. Poprawa i wzrost gospodarczy kraju. 3. Polityka prorodzinna kraju. 4. Współpraca instytucji, stowarzyszeń i podmiotów pracujących na rzecz rodziny. 5. Zmiany zasad finansowania zadań z zakresu pomocy społecznej. 6. Podjęcia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz poprawy standardu życia rodzin wymagających wsparcia. 7. Realizacja programów pomocowych, pozyskanie środków na ich realizację . 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki stopień bezrobocia w naszym powiecie, co w konsekwencji powoduje trudną sytuację finansowo-bytową rodziny. 2. Ubożenie rodzin, zwiększanie się obszarów ubóstwa i biedy. 3. Trudna sytuacja finansowa gmin i powiatu. 4. Zbyt mała aktywność organizacji pozarządowych świadczących pomoc na rzecz rodzin oraz grup marginalizowanych, szczególnego ryzyka czy zagrożonych wykluczeniem społecznym 5. Długotrwałe uzależnienie petentów od pomocy społecznej, brak własnej aktywności w rozwiązywaniu problemów i wychodzenia z sytuacji kryzysowych, postawa roszczeniowa petentów pomocy społecznej. 6. Brak systemowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym. 7. Słabe zainteresowanie władz samorządowych z uwagi na brak odpowiednich środków budżetowych

OBSZAR PROBLEMOWY – POMOC RODZINIE I DZIECKU

CEL1.

ZMODERNIZOWANIE ISTNIEJĄCEGO SYSTEMU POMOCY DZIECKU I RODZINIE.

DZIAŁANIA

1. Zorganizowanie systemu wsparcia i szkolenia ustawicznego rodziców zastępczych i osób prowadzących rodzinne pogotowia opiekuńcze.
2. Istnienie różnorodnych form opieki zastępczej zapewniających kompleksową pomoc realizowaną w oparciu o środowisko dziecka, jego rodzinę i przyjaciół.
3. Zapewnienie warunków do organizowania rodzinnych form opieki zastępczej.
4. Istnienie placówek oraz dostępność różnorodnych form pomocy i opieki dla dzieci zaniebawianych społecznie.
5. Stworzenie systemu współpracy i komunikacji pomiędzy organizacjami i instytucjami świadczącymi pomoc dziecku i rodzinie.
6. Opracowanie programów mających na celu przywrócenie rodzinom naturalnym funkcji wychowawczej, społecznej i ekonomicznej.

CEL 2.

ROZWÓJ USŁUG PROFILAKTYCZNO – WSPIERAJĄCYCH SKIEROWANYCH DO RODZIN DYSFUNKCYJNYCH.

DZIAŁANIA

1. Skoordynowanie pomocy materialnej i poradniczej
2. Opracowanie programu diagnostyczno - interwencyjnego skierowanego do rodzin o wspólnej charakterystyce najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym.

CEL 3.

ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SOCJALNEJ WSPIERAJĄCEJ RODZINĘ I DZIECKO W ŚRODOWISKU LOKALNYM, ORGANIZOWANIE RODZINNEJ OPIEKI ZASTĘPCZEJ, PRZEKSZTAŁCENIE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZEJ W PLACÓWKĘ WIELOFUNKCYJNĄ.

Urzeczywistnienie powyższego celu jest uzależnione od podjęcia następujących działań:

1. Utworzenie bazy danych o instytucjach, placówkach i organizacjach oraz zakresem prowadzonych przez nią działań i świadczonych i usług.
2. Promowanie działań wczesnej profilaktyki na rzecz rodziny oraz tworzenie programów pomocowych.
3. Stworzenie sieci współpracy wszystkich podmiotów lokalnych publicznych i niepublicznych działających na rzecz rodziny, wymiana informacji, koordynacja działań.
4. Rozwój zastępczych form opieki nad dzieckiem sierocym i pozbawionym opieki rodzicielskiej oraz rozwijanie różnorodnych rodzinnych form opieki, utworzenie w naszym powiecie co najmniej jednego rodzinnego domu dziecka, mieszkania chronionego oraz usamodzielnienia dla wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

5. Systematyczne doskonalenie zawodowe kadr jednostek pomocy społecznej oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych w zakresie pomocy rodzinie i dziecku.
6. Pozyskiwanie nowych rodzin zastępczych : zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem, specjalistycznych, które będą opiekować się dziećmi z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi wymagającymi szczególnej opieki i pielęgnacji oraz dziećmi niedostosowanymi społecznie.
7. Przekształcenie Powiatowego Domu Dziecka we Fromborku z placówki socjalizacyjnej w placówkę wielofunkcyjną (zgodnie z planem naprawczym) oraz utworzenie ośrodka adopcyjno - opiekuńczego.
8. Opracowanie zasad współpracy oraz dofinansowania działalności organizacji pozarządowych przez samorząd powiatowy oraz samorządy gminne w zakresie udzielania wsparcia rodzinie i dziecku.

CEL 4.

ROZWÓJ PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO ORAZ UDZIELANIE POMOCY RODZINOM I MŁODZIEŻY W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH.

DZIAŁANIA

1. Zatrudnianie specjalistów tj. psychologów, pedagogów, terapeutów, prawników w placówkach pomocy społecznej.
2. Określenie zasad funkcjonowania poradnictwa w naszym powiecie, utworzenie lokalnej bazy danych o instytucjach, placówkach i organizacjach z określeniem zakresu świadczonych przez nich usług.
3. Podejmowanie działań na rzecz tworzenia wielofunkcyjnych placówek pomocy społecznej.
4. Wspomaganie i promowanie organizacji pozarządowych, instytucji zajmujących się specjalistycznym poradnictwem rodzinnym, pomocą rodzinie znajdującej się w sytuacjach kryzysowych.
5. Utrzymanie funkcjonujących już i sprawdzonych rozwiązań, dofinansowywanie przez powiat działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej.
6. Organizowanie grup wsparcia dla rodziców, którzy nie radzą sobie z problemami wynikającymi z uzależnienia ich dzieci.
7. Istnienie programów działań na rzecz rodzin wymagających wsparcia w pełnieniu funkcji wychowawczej.

CEL 5.

ROZSZERZANIE FORM OPIEKI ŚRODOWISKOWEJ.

DZIAŁANIA

1. Rozszerzanie form opieki środowiskowej (świetlice dziecięce, kluby młodzieżowe, organizowanie doraźnej opieki nad dziećmi) tak by rodzice mogli podejmować prace dorywcze, sezonowe.
2. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie organizowania w okresach wakacji atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu np. różnych form kolonii, półkolonii dla dzieci i młodzieży z rodzin, które są narażone na patologie.
3. Organizowanie przez samorządy terytorialne na bazie istniejących już miejsko - gminnych ośrodków kultury czy też ośrodków sportowych, szkół

dotatkowych zajęć dla dzieci i młodzieży, rozbudzanie i promowanie dobrych wzorców spędzania wolnego czasu, rozwijanie pasji i zainteresowań.

CEL 6.

PEŁNOLETNI WYCHOWANEK RODZIN ZASTĘPCZYCH I PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZEJ, RESOCJALIZACYJNEJ PRZYGOTOWANY DO SAMODZIELNEGO ŻYCIA.

Usamodzielnianie wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych w sposób profesjonalny, wdrażanie odpowiedniego procesu edukacyjnego może przyczynić się do podjęcia samodzielnego życia i pełniejszej integracji społecznej i spowodować łatwiejszy start w dorosłe życie pełnoletnich wychowanków.

DZIAŁANIA

1. Tworzenie grup samopomocowych usamodzielnianych wychowanków, wsparcie oraz informowanie o zasadach i procedurach usamodzielniania.
2. Pozyskiwanie odpowiednich lokali i utworzenie mieszkań chronionych usamodzielnianym wychowankom placówek oraz rodzin zastępczych w sytuacji braku możliwości powrotu do ostatniego miejsca swego zamieszkania.
3. Tworzenie programów usamodzielnień z rodzicami zastępczymi, wychowankami oraz wychowawcami placówek, nawiązywanie kontaktów z rodzicami biologicznymi dziecka.
4. Praca wychowawców placówki i tworzenie przez nich indywidualnych programów dostosowanych do wieku i rozwoju dziecka pod kątem przyszłego usamodzielnienia, wyrabiania odpowiednich umiejętności i samodzielności oraz nabywanie wiedzy o funkcjonowaniu poza placówką. Propagowanie odpowiednich wzorców zachowań. Wzmacnianie poczucia własnej wartości.
5. Monitorowanie programów usamodzielnień w uzyskaniu odpowiednich warunków lokalowych, uzyskania odpowiednich kwalifikacji oraz podejmowanych działań w celu zdobycia zatrudnienia. Pomoc i poradnictwo specjalistyczne świadczona przez pracowników PCPR oraz placówki opiekuńczo – wychowawczej co najmniej do trzech lat po usamodzielnieniu wychowanka i opuszczeniu przez niego placówki.

CEL 7.

RODZINA ZASTĘPCZA MIEJCEM PROFESJONALNEJ OPIEKI NAD DZIECKIEM.

DZIAŁANIA

1. Utworzenie sieci współpracy pomiędzy sądem rodzinnym, kuratorami ,policją, ośrodkami pomocy społecznej, pedagogami szkolnymi, a PCPR.
2. Pozyskiwanie i szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze, pogotowia rodzinne, rodzinne domy oraz rodzin resocjalizacyjnych.
3. Tworzenie nowych profesjonalnie przygotowanych i przeszkolonych rodzin zastępczych.
4. Szkolenie rodzin zastępczych już funkcjonujących.
5. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa oraz terapii rodzinnej w sytuacji wystąpienia w rodzinie zastępczej problemów wychowawczych z dzieckiem, które zostało w tej rodzinie umieszczone.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

6. Prowadzenie działań na rzecz powrotu dziecka przebywającego w placówce opiekuńczo-wychowawczej do rodzin biologicznych lub umieszczenia w rodzinach adopcyjnych, rodzinach zastępczych.
7. Tworzenie grup samopomocowych i wsparcia zarówno wśród rodzin zastępczych jak i usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych.

Oczekiwane efekty

1. Zorganizowanie systemu wsparcia dla rodzin zastępczych oraz osób prowadzących pogotowia rodzinne.
2. Istnienie różnorodnych form opieki zastępczej zapewniających kompleksową pomoc realizowaną w oparciu o środowisko dziecka, jego rodzinę.
3. Zapewnienie warunków do organizowania rodzinnych form opieki zastępczej.
4. Istnienie placówek oraz dostępność różnorodnych form pomocy instytucjonalnej i opieki dla dzieci zaniedbywanych społecznie.
5. Stworzenie systemu współpracy i komunikacji pomiędzy organizacjami i instytucjami świadczącymi pomoc dziecku i rodzinie.
6. Opracowanie programów mających na celu przywrócenie rodzinom naturalnym funkcji wychowawczej, społecznej i ekonomicznej.
7. Opracowanie programu diagnostyczno - interwencyjnego skierowanego do rodzin o wspólnej charakterystyce najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym.
8. Organizowanie grup wsparcia dla rodziców, którzy nie radzą sobie z problemami wynikającymi z uzależnienia ich dzieci.
9. Istnienie programów działań na rzecz rodzin wymagających wsparcia w pełnieniu funkcji wychowawczej.
10. Stworzenie systemu współpracy i komunikacji instytucji i organizacji świadczących pomoc psychologiczną, socjalną i prawną ofiarom przemocy i ich rodzinom.
11. Zapewnienie środków na bezpłatne korzystanie z pomocy psychologicznej, socjalnej i prawnej ofiarom przemocy i ich rodzinom.
12. Zwiększenie dostępności specjalistycznych form pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin.

OBSZAR II. WSPIERANIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWYCH

WSPIERANIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWYCH

Zwiększa się liczba osób niepełnosprawnych w populacji naszego społeczeństwa, co powoduje potrzebę rozpoznawania i usuwania różnych barier, przed jakimi stają osoby niepełnosprawne. Istnieje konieczność tworzenia mechanizmów wymiany doświadczeń i informacji oraz przeciwdziałania dyskryminacji tych osób jak również podejmowania działań, które za cel miałyby usuwanie różnego rodzaju barier, które utrudniają osobom niepełnosprawnym osiągnięcie równych szans i pełnego uczestnictwa we wszystkich dziedzinach życia społecznego oraz przyczyniać się do poprawy jakości życia i pełniejszego usamodzielnienia. Najczęstszymi problemami, z jakimi spotykają się w swojej codziennej egzystencji osoby niepełnosprawne, są:

- brak podstawowej wiedzy o stanie swojego zdrowia i możliwościach leczenia, diagnozy,
- utrudniony dostęp do leczenia i rehabilitacji,
- utrudnienia architektoniczne i komunikacyjne,
- ograniczenie kontaktów towarzyskich,
- pogorszenie sytuacji materialnej,
- zaniedbywanie gospodarstwa domowego,
- bariery psychologiczne w lokalnym środowisku społecznym,
- brak miejsc pracy odpowiednich do stanu zdrowia (niepełnosprawności).

Formułując kierunki polityki społecznej powiatu trzeba pamiętać o prowadzeniu szeroko zakrojonych działań, mających przeciwdziałać społecznemu wykluczeniu osób niepełnosprawnych oraz prowadzących do zwiększenia ich aktywności zawodowej i społecznej.

Na terenie naszego powiatu nie funkcjonują ośrodki wsparcia, warsztaty terapii zajęciowej. Z wcześniejszej diagnozy i rozpoznania środowiskowego wynika, że istnieje konieczność utworzenia ośrodka wsparcia w formie pomocy półstacjonarnej przeznaczonego dla osób upośledzonych umysłowo w stopniu znacznym i umiarkowanym oraz chorych psychicznie. Istnieje pilna potrzeba utworzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Uchwałą Nr XVI/91/03 Rady Powiatu Braniewskiego z dnia 29 grudnia 2003 roku uchwalono „**Program Powiatu Braniewskiego na rzecz poprawy warunków życia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych na lata 2004-2010.**”

ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none">1. Znajomość środowiska osób niepełnosprawnych.2. Likwidacja barier architektonicznych uniemożliwiających samodzielne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania.3. Doświadczenie pracowników pracujących w systemie pomocy społecznej.4. Istniejący system szkolnictwa specjalnego zarówno na poziomie przedszkoli, szkoły podstawowej, gimnazjum i szkół zawodowych.	<ol style="list-style-type: none">1. Niska świadomość społeczeństwa problemami osób niepełnosprawnych.2. Brak zakładów aktywności zawodowej.3. Brak warsztatów terapii zajęciowej.4. Słaba współpraca organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.5. Małe zainteresowanie pracodawców zatrudnianiem osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none">1. Większa świadomość społeczeństwa dotycząca niepełnosprawności.2. Wdrożenie większej ilości programów pomocy osobom niepełnosprawnym Aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych.3. Aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych.4. Aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych.	<ol style="list-style-type: none">1. Niewystarczające środki na realizację zadań świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych.2. Bezrobocie osób niepełnosprawnych.3. Niedocenianie problemów osób niepełnosprawnych przez samorządy gminne.4. Brak odpowiednich programów pomocowych wynikających z potrzeb osób niepełnosprawnych.5. Ubożenie społeczeństwa.6. Niski poziom wykształcenia wśród osób niepełnosprawnych.

**OBSZAR PROBLEMOWY
WSPIERANIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

W tym obszarze ustalono główne cele strategiczne, które nadają kierunek wszystkim działaniom, a więc:

1. Zapobieganie niepełnosprawności i ograniczanie jej skutków.
2. Ograniczanie skutków niepełnosprawności przez rozwój rehabilitacji medycznej, zawodowej i społecznej.
3. Integracja osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem lokalnym.
4. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym, kulturze, edukacji, rekreacji, sporcie.

Cele szczegółowe programu

**CEL 1
ZAPOBIEGANIE NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.**

Styl życia, zachowania zdrowotne, środowisko społeczne w sposób istotny determinują zdrowie społeczeństwa. Działania skierowane na zapobieganie niepełnosprawności oraz ograniczanie ich skutków to zadania stojące przed różnymi organizacjami i instytucjami. Wczesna diagnoza to szybka i skuteczna pomoc, podjęcie odpowiednich działań leczniczych, rehabilitacyjnych, które ograniczają rozwój już występujących dysfunkcji. Propagowanie zdrowego stylu życia ma na celu zapobieganie chorobom i utrwalanie zdrowych nawyków.

Profilaktyka niepełnosprawności to również zapobieganie wypadkom przy pracy, chorobom zawodowym oraz wypadkom komunikacyjnym.

DZIAŁANIA

1. Działania informacyjne, uświadamiające społeczeństwo o przyczynach niepełnosprawności oraz sposobach ich zapobiegania.
2. Objęcie wczesną diagnozą medyczną szczególnie zagrożonych grup społecznych i podjęcie skutecznych działań zapobiegawczych.
3. Prowadzenie poradnictwa oraz oświaty zdrowotnej promującej zdrowy tryb życia. Rozwijanie indywidualnej odpowiedzialności w sprawach zdrowia.
4. Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie wypadkom przy pracy, chorobom zawodowym oraz wypadkom komunikacyjnym.
5. Zapobieganie niepełnosprawności wynikającej z zatrucia środowiska.

**CEL 2
STWORZENIE RÓWNYCH SZANS EDUKACYJNYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI.**

DZIAŁANIA

1. Posiadanie przez masowe szkoły zawodowe oferty nauki w klasach specjalnych dla osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
2. Dopasowanie oferty szkolenia zawodowego dla młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi do jej możliwości i do potrzeb rynku pracy.
3. Przygotowanie szkół ponadgimnazjalnych i wyższych do edukacji młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - zagwarantowanie ciągłości kształcenia integracyjnego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

4. Opracowanie programu likwidacji barier architektonicznych w placówkach oświatowych.
5. Stworzenie programu wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci, we współpracy wydziałów: edukacji i służby zdrowia.
6. Zapewnienie środków na pomoc specjalistyczną (logopeda, psycholog, rehabilitant) świadczoną na terenie przedszkoli i szkół.

CEL 3

ROZWÓJ USŁUG REHABILITACYJNYCH

Rehabilitacja i usługi rehabilitacyjne pomagają osiągnąć i utrzymać optymalny poziom niezależności i funkcjonowania osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkiwania. Wczesne wykrywanie, diagnozowanie, interwencja i stymulacja mogą znacznie ograniczyć skutki niepełnosprawności oraz zwiększyć sprawność organizmu.

DZIAŁANIA

1. Podejmowanie działań na rzecz tworzenia sieci placówek rehabilitacyjnych
2. Rozwój poradnictwa specjalistycznego medycznego, socjalnego, psychologicznego w celu:
 - wczesnego wykrycia, diagnozowania i interwencji ,
 - prawidłowej opieki medycznej,
 - zapewnienia środków kompensujących utratę danej funkcji organizmu, w tym zwłaszcza środków technicznych, m.in. przedmiotów ortopedycznych, pomocniczych, rehabilitacyjnych ułatwiających osobom niepełnosprawnym przystosowanie i readaptację społeczną.
3. Wspieranie działań instytucji i organizacji prowadzących rehabilitację społeczną i medyczną.
4. Wspieranie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.
5. Rozpowszechnianie aktualnych informacji na temat dostępnych w środowisku lokalnym usług rehabilitacyjnych, programów działań i form pomocy osobom niepełnosprawnym w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i leczniczej.

CEL 4

WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH.

Kształcenie osób niepełnosprawnych stanowi integralną część systemu oświaty. Osoby niepełnosprawne bez względu na stopień i rodzaj niepełnosprawności mają prawo do nauki zgodnie ze swoimi oczekiwaniami i możliwościami. Dzieciom, młodzieży należy stworzyć możliwość uczęszczania do ogólnie dostępnych placówek oświatowych. W sytuacjach szczególnych dzieci i młodzież mają zapewnioną naukę w szkolnictwie specjalnym, w szkole życia oraz w trybie nauczania indywidualnego w miejscu zamieszkania. Nauczanie jest obowiązkowe, należy zapewnić je wszystkim bez względu na rodzaj i stopień niepełnosprawności, a więc również z uwzględnieniem najcięższych przypadków.

Oświata umożliwia:

- naukę dostosowaną do indywidualnej możliwości osoby niepełnosprawnej,
- rozwój osobowości,
- zdobycie kwalifikacji pozwalających na samodzielne i aktywne życie,
- rozwój umiejętności nawiązywania prawidłowych kontaktów międzyludzkich.

DZIAŁANIA

1. Dokonanie diagnozy ilości dzieci niepełnosprawnych:
 - uczęszczających do przedszkoli,
 - uczęszczających do szkół,
 - zakwalifikowanych do szkolnictwa specjalnego oraz korzystających z indywidualnego toku nauczania oraz tych, które nie realizują obowiązku szkolnego z powodu ciężkich uszkodzeń psychoorganicznych.
2. Inicjowanie tworzenia przedszkolnych grup integracyjnych oraz tworzenie w szkołach klas integracyjnych.
3. Udostępnienie informacji dotyczących poradnictwa szkolnego i zawodowego.
4. Stwarzanie możliwości podejmowania przez osoby niepełnosprawne nauki w szkołach ogólnodostępnych.
5. Inicjowanie likwidacji barier architektonicznych, transportowych i społecznych umożliwiających korzystanie z ogólnodostępnych placówek oświatowych.
6. Wsparcie nauczycieli realizujących nauczanie indywidualne w szkołach ogólnodostępnych poprzez systematyczne, specjalistyczne szkolenie w zakresie pedagogiki specjalnej.
7. Objęcie opieką psychologiczną i zapewnienie wsparcia pedagogicznego dzieciom i młodzieży uczęszczającym do ogólnodostępnych placówek oświatowych.

CEL 5

WSPIERANIE RODZIN DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, ROZWÓJ INFRASTRUKTURY POMOCY SPOŁECZNEJ NIEZBĘDNEJ W ZASPOKAJANIU POTRZEB OPIEKUŃCZYCH I BYTOWYCH OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

Rodziny dotknięte problemem niepełnosprawności często wymagają wsparcia, gdyż nie są w stanie samodzielnie przewycięzać trudnych sytuacji życiowych.

Należy rozszerzyć sieć i formy usług specjalistycznych, a zwłaszcza objąć nimi osoby starsze, chore, niepełnosprawne i zamieszkujące samotnie. Rozwijanie form pomocy półstacjonarnej tj. ośrodków wsparcia, środowiskowych domów dla osób niepełnosprawnych spowoduje, że osoby te, a zwłaszcza niesprawne intelektualnie oraz psychicznie chorej pozostaną w rodzinie, w miejscu swojego zamieszkania. W szczególnie trudnych sytuacjach wynikających z niemożności zapewnienia odpowiednich usług opiekuńczych przez rodzinę i gminę powinni być umieszczani w domach pomocy społecznej o odpowiednim profilu.

Obecnie obserwuje się proces demograficznego starzenia się społeczeństwa. Należy, więc oczekiwać zwiększenia liczby osób starszych, wymagających pomocy w zakresie zapewnienia im odpowiednich usług pielęgnacyjnych, specjalistycznych i rehabilitacyjnych.

DZIAŁANIA

1. Diagnoza osób niepełnosprawnych wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych w miejscu zamieszkania oraz wymagających pomocy instytucjonalnej.
2. Inicjowanie powstawania ośrodków wsparcia:
 - dziennych domów pomocy społecznej, środowiskowych domów pomocy społecznej, hoteli dla osób niepełnosprawnych z powodu schorzeń i podeszłego wieku oraz chorób psychicznych i upośledzenia umysłowego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

3. Podejmowanie działań popularyzujących rozwijanie usług opiekuńczych przez samorzady gmin.
4. Udzielanie szerokiego wsparcia osobom niepełnosprawnym przez instytucje pomocy społecznej.
5. Kształcenie i dokształcanie kadry pomocy społecznej w zakresie problemów osób niepełnosprawnych.
6. Działanie na rzecz likwidacji barier architektonicznych, urbanistycznych i w komunikowaniu się w miejscu jej zamieszkania.
7. Wsparcie socjalne przez zapewnienie świadczeń należnych osobom niepełnosprawnym, gdy posiadany dochód uniemożliwia zabezpieczenie podstawowych potrzeb.
8. Inicjowanie zadań na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej.
9. Pomoc dzieciom niepełnosprawnym ofiarom przemocy w rodzinie przez aktywną działalność instytucji strzegących prawa i porządku publicznego.
10. Inicjowanie działań organizacji pozarządowych w kierunku tworzenia instytucjonalnych form opieki nad niepełnosprawnymi.
11. Pomoc i współdziałanie stosownych instytucji w wypadku zaniedbań i lekceważenia obowiązków rodzicielskich wobec dzieci niepełnosprawnych fizycznie i umysłowo.
12. Przyspieszenie procedury umieszczania w placówkach opiekuńczych, opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej ze środowisk, w których istnieje patologia w funkcjonowaniu rodziny .
13. Stały monitoring środowiska osób niepełnosprawnych przez terenowe ośrodki pomocy społecznej celem podjęcia działań przynoszących poprawę warunków ich życia.
14. Udzielanie informacji i pomocy prawnej osobom niepełnosprawnym przez odpowiednie instytucje.

CEL 6.

DZIAŁANIA UMOŻLIWIAJĄCE OSOBOM STARSZYM I ICH RODZINOM KORZYSTANIE Z USŁUG OPIEKUŃCZYCH I RÓŻNYCH FORM WSPARCIA.

DZIAŁANIA

1. Zorganizowanie grup wsparcia dla rodzin i form okresowego zastępowania członków rodzin opiekujących się osobą starszą i przewlekle chorą.
2. Zorganizowanie systemu wspierania rodzin przez świadczenia opiekuńcze oraz wielospecjalistyczne usługi dla osób starszych wiekiem w miejscu zamieszkania.

CEL 7.

AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, LIKWIDACJA BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, KOMUNIKACYJNYCH, TRANSPORTOWYCH W ZAKRESIE UMOŻLIWIENIA OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM PORUSZANIA SIĘ I KOMUNIKOWANIA ORAZ INTEGRACJI SPOŁECZNEJ I ZAWODOWEJ.

Osoby niepełnosprawne mają prawa do podjęcia zatrudnienia z uwzględnieniem ich indywidualnych predyspozycji wynikających z rodzaju niepełnosprawności oraz kwalifikacji. Praca zawodowa zapewnia pełne uczestnictwo w życiu społecznym gdyż

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

zapewnia niezależność materialną, wzmacnia poczucie własnej wartości, zapewnia kontakty społeczne i udział w życiu społeczności lokalnej.

Zatrudnianie osób niepełnosprawnych w naszym powiecie wymaga utrzymania sprawdzonych i istniejących już rozwiązań w tym zakresie, ale również rozwój nowych form szkolenia, kształcenia i zatrudnienia dostosowanych do ciągle zmieniającego się rynku pracy. Należy podjąć również wysiłek w celu utrzymania pracy przez już zatrudnionych niepełnosprawnych. Istnieje konieczność poprawy komunikacji na szczeblu lokalnym, osoby niepełnosprawne mieszkające w odległych miejscowościach nie są w stanie dojechać do lekarza, szkół i instytucji. Autobusy nie są przystosowane do transportu osób niepełnosprawnych.

DZIAŁANIA

1. Opracowanie diagnozy w zakresie bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych,
2. Popularyzowanie warunków i zasad korzystania ze środków PFRON przy tworzeniu stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.
3. Propagowanie wśród osób niepełnosprawnych uzyskania pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
4. Rozszerzenie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych.
5. Szkolenia i przekwalifikowania osób niepełnosprawnych, przygotowanie ofert szkoleniowych.
6. Podejmowanie działań ułatwiających zatrudnienie, tworzenie i wyposażanie nowych miejsc pracy osobom niepełnosprawnym na korzystnych warunkach dla zakładów pracy.
7. Tworzenie zakładów aktywności zawodowej, warsztatów terapii zawodowej dla osób o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.
8. Szkolenie i zatrudnianie asystentów osobistych osób niepełnosprawnych.

CEL 8.

WSPIERANIE AKTYWNEGO UDZIAŁU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ŻYCIU SPOŁECZNYM (KULTURA, SPORT, TURYSTYKA).

Osoby niepełnosprawne mają prawo do zagwarantowania im pełnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej tak by miały możliwości wykorzystania swego potencjału. Należy umożliwić im dostęp do biur, instytucji, ośrodków kultury i usług z nią związanych oraz zapewnić możliwość uprawiania sportu i rekreacji.

DZIAŁANIA

1. Podejmowanie działań zmierzających do przestrzegania prawa budowlanego w zakresie budownictwa bez barier w obiektach użyteczności publicznej i budynkach mieszkalnych.
2. Podejmowanie działań na rzecz likwidacji już istniejących barier architektonicznych, urbanistycznych w budynkach i instytucjach użyteczności publicznej oraz w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.
3. Wspieranie i popularyzacja osiągnięć kulturalnych, sportowych, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.
4. Upowszechnianie informacji o różnych formach wypoczynku i rehabilitacji osób niepełnosprawnych przez udział w turnusach rehabilitacyjnych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

5. Stworzenie możliwości pełnego i aktywnego udziału w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce osób niepełnosprawnych – popularyzacja aktywności wśród tej grupy osób.
6. Inicjowanie działań na rzecz budowy tras i ciągów komunikacyjnych dla pieszych i pojazdów.

CEL 9

INICJOWANIE POWSTAWANIA GRUP SAMOPOMOCOWYCH, STOWARZYSZEŃ I ORGANIZACJI NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ORAZ WSPIERANIE ICH DZIAŁALNOŚCI .

Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych to ważny element dopełniający działalność instytucji powołanych do realizacji zadań dotyczących osób niepełnosprawnych. Należy uznać doradczą rolę organizacji osób niepełnosprawnych do reprezentowania i monitorowania potrzeb tego środowiska.

Organizacje pozarządowe zapewniają swoim członkom wzajemne wsparcie i wymianę informacji oraz przyczyniają się do podnoszenia poziomu świadomości społeczeństwa w zakresie integracji.

DZIAŁANIA

1. Inspirowanie społeczności lokalnej do organizowania, tworzenia grup samopomocowych, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych
2. Tworzenie systemu informacji o istniejących i działających grupach samopomocowych, stowarzyszeniach i organizacjach pozarządowych.
3. Wspieranie finansowe i merytoryczne organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych, chorych, niedołączonych i starszych.
4. Inicjowanie działań celem nawiązywania współpracy pomiędzy istniejącymi już organizacjami, stowarzyszeniami czy grupami samopomocowymi a instytucjami samorządu powiatowego i gminnego.

Oczekiwane efekty

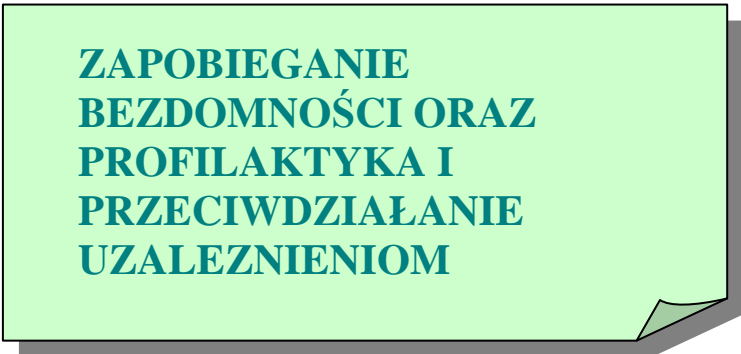
1. Zwiększenie świadomości społecznej o celowości działań profilaktycznych, zapobiegawczych oraz o przyczynach i skutkach niepełnosprawności.
2. Zintegrowanie działań różnych podmiotów w zakresie działań na rzecz profilaktyki niepełnosprawności.
3. Zwiększenie wiedzy i świadomości wśród osób niepełnosprawnych w zakresie podejmowania wczesnej rehabilitacji oraz przysługujących im praw i uprawnień.
4. Sporządzenie wykazu placówek, instytucji i organizacji prowadzących rehabilitację medyczną, społeczną i zawodową oraz placówek prowadzących poradnictwo specjalistyczne. Większa dostępności do różnych form usług rehabilitacyjnych. Szersze zaspokajanie potrzeb socjalno - bytowych osób niepełnosprawnych.
5. Rozszerzenie zakresu usług opiekuńczych i specjalistycznych.
6. Zwiększenie świadomości społeczeństwa i władz samorządowych w zakresie potrzeb dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
7. Rozpoznanie potrzeb w zakresie edukacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

8. Zwiększenie niepełnosprawnymi.
9. Rozszerzenie form współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi.
10. Wypracowanie sprawnego przepływu informacji o problemach środowiska osób niepełnosprawnych i możliwościach ich łagodzenia i rozwiązywania.
11. Uaktywnianie społeczności lokalnej, większa ilość grup samopomocowych, stowarzyszeń i organizacji.
12. Utworzenie systemu wspierania osób niepełnosprawnych, chorych, starszych w tym osób zaburzonych psychicznie oraz upośledzonych psychicznie poprzez funkcjonowanie form dziennego wsparcia, środowiskowych domów pomocy społecznej, warsztatów terapii zajęciowej, zakładów aktywizacji zawodowej.
13. Większa ilość miejsc pracy chronionej na otwartym rynku pracy.
14. Wzrost ilości obiektów pozbawionych barier architektonicznych, zmniejszenie barier transportowych i komunikacyjnych.
15. Wzrost ilości mieszkań pozbawionych barier, przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz wzrost ilości osób niepełnosprawnych skierowanych na turnusy rehabilitacyjne oraz korzystających z aktywnych form spędzenia czasu.
16. Zwiększenie liczby stanowisk pracy organizowanych przy udziale środków PFRON .
17. Wzrost szans osób niepełnosprawnych na zatrudnienie zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami i posiadanymi predyspozycjami.
18. Poprawa usług transportowych i komunikacyjnych kadry pedagogicznej przygotowanej do pracy z osobami

OBSZAR III.

ZAPOBIEGANIE BEZDOMNOŚCI ORAZ PROFILAKTYKA I PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM

**ZAPOBIEGANIE
BEZDOMNOŚCI ORAZ
PROFILAKTYKA I
PRZECIWDZIAŁANIE
UZALEŻNIENIOM**

Zjawisko bezdomności w Powiecie Braniewskim nie jest statystycznie problemem ilościowo istotnym. W roku ubiegłym około 10 osób okresowo przebywało w noclegowni, które jest prowadzone przez Stowarzyszenie Pomocy Społecznej „Socjal” w Braniewie.

Osoby bezdomne w Powiecie Braniewskim to przede wszystkim mężczyźni nadużywający alkoholu, którzy nie pracujący zawodowo od wielu już lat. Zdecydowanie mniejszą grupą są kobiety w wieku produkcyjnym z dziećmi. Kobiety często są bezdomne w wyniku eksmisji i utraty miejsca stałego zamieszkania w wyniku zadłużeń, wieloletniego nieopłacenia czynszu.

Zjawisko bezdomności, jakkolwiek jego rozmiary nie są duże, jest istotne ze względów społecznych - mieszkańcy powiatu braniewskiego spotykają się z bezdomnymi, a lęk przed bezdomnością towarzyszy obecnie wielu rodzinom o niskim statusie materialnym, zagrożonych eksmisją (bieda i bezdomność często współwystępują ze sobą).

Konieczne wydaje się tworzenie zwłaszcza mieszkań chronionych, budowa mieszkań socjalnych przez gminy. Osoba bezdomna nie jest bowiem w stanie usamodzielnić się bez właściwego wsparcia ze strony pomocy społecznej (np. pomoc w wyrobieniu dokumentów czy też w znalezieniu lokalu – osoba nigdzie nie zameldowana nie ma praktycznie większych szans na znalezienie pracy, a co za tym idzie zdobycia środków na samodzielne życie).

Podstawą wyodrębnienia tego obszaru jest zwiększająca się liczba osób i rodzin, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb. Wyznacznikiem jest zwiększająca się liczba osób bezdomnych, uzależnionych od alkoholu oraz innych substancji psychoorganicznych. Coraz większa liczba osób wymaga wsparcia i objęcia ich pomocą ze strony systemu pomocy społecznej.

Dzieci i młodzież sięgająca po narkotyki wywodzi się nie tylko z rodzin patologicznych ale również jest to częsty problem występujący również w tzw. środowiskach zdrowych społecznie, w których nie obserwuje się alkoholizmu, przemocy itp. Problemem tych rodzin jest brak czasu dla dzieci, zapracowanie rodziców, ich nieobecność w domu, a co za tym idzie brak więzi z własnym dzieckiem.

Często uzależnienie jest głównym powodem bezdomności. Tracąc stałe miejsce zamieszkania, traci się również zatrudnienie i następuje degradacja społeczna. Osoba taka najczęściej traci również wsparcie najbliższej rodziny.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

Z problemem uzależnień ściśle związany jest następny problem jakim jest notowany w ostatnich latach wzrost liczby przestępstw, wykroczeń popełnianych nie tylko przez dorosłych ale również przez młodzież i dzieci.

ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none">1. Podejmowanie współpracy na szczeblu szerszym niż gmina.2. Dobra diagnoza bezdomności przez terenowe ośrodki pomocy społecznej na terenie powiatu braniewskiego.3. Rozeznanie przez szkoły skali problemu uzależnień młodzieży i dzieci.4. Doświadczenia i profesjonalizm osób pracujących na szczeblach gminnych w zakresie profilaktyki przeciwdziałania problemom alkoholowym.	<ol style="list-style-type: none">1. Niewystarczające kwalifikacje kadr pedagogicznych do pracy z młodzieżą sprawiająca problemy wychowawcze, uzależnionej i wymagającej wsparcia.2. Brak zintegrowanych działań instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem uzależnieniom.3. Wzrost patologii społecznych, uzależnień, nasilenie występowania problemów wychowawczych i większa przestępczość wśród nieletnich.4. Brak spójności działań instytucji i organizacji pozarządowych w zakresie przeciwdziałania przestępczości wśród młodzieży naszego powiatu.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none">1. Wejście do Unii Europejskiej i większa możliwość pozyskania środków pieniężnych na realizację programów pomocowych dla osób długotrwale, uzależnionych, zagrożonych wykluczeniem.2. Dobre rozeznanie potrzeb przez terenowe ośrodki pomocy społecznej w zakresie występującego zjawiska bezdomności, uzależnień.3. Wzajemna wymiana informacji pomiędzy instytucjami takimi jak policja, sądy oraz samorządami w zakresie bezdomności, uzależnień, patologii i przestępczości.4. Realizacja programów pomocowych, pozyskanie środków na ich realizację zarówno przez instytucje jak i organizacje pozarządowe.	<ol style="list-style-type: none">1. Brak systemowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym.2. Słabe zainteresowanie władz samorządowych z uwagi na brak odpowiednich środków budżetowych na wdrażanie w szkołach i placówkach oświatowych działań prewencyjnych i profilaktycznych w zakresie uzależnień i przestępczości.

OBSZAR PROBLEMOWY
ZAPOBIEGANIE BEZDOMNOŚCI ORAZ
PROFILAKTYKA I PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM

CEL 1
PROFILAKTYKA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMOM ALKOHOLOWYM.

DZIAŁANIA

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej, pedagogicznej, terapeutycznej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązaniu problemów alkoholowych.
5. Upowszechnianie wiedzy dotyczącej radzenia sobie z wszelkimi rodzajami uzależnień i przemocą w rodzinie, a zwłaszcza kobietom i dzieciom dotkniętymi już przemocą i jej skutkami.
6. Wprowadzenie skutecznej kontroli przestrzegania zapisów ustawy przez podmioty sprzedające napoje alkoholowe, a w szczególności przestrzeganie zakazu sprzedawania alkoholu osobom nietrzeźwym i nieletnim.

CEL 2.
ROZSZERZENIE OFERTY POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ, SOCJALNEJ I
PRAWNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH OFIAR PRZEMOCY I ICH RODZIN.

DZIAŁANIA

1. Stworzenie systemu współpracy i komunikacji instytucji i organizacji świadczących pomoc psychologiczną, socjalną i prawną ofiarom przemocy i ich rodzinom.
2. Zapewnienie środków na bezpłatne korzystanie z pomocy psychologicznej, socjalnej i prawnej ofiarom przemocy i ich rodzinom.

CEL 2
ZAPOBIEGANIE NARKOMANI.

DZIAŁANIA

1. Kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjnego Poradnictwa Specjalistycznego funkcjonującego przy PCPR Braniewo.
2. Konsultacje i poradnictwo dla osób eksperymentujących z różnego rodzaju środkami odurzającymi, anabolikami oraz uzależnionych i ich rodzin.
3. Organizowanie grup wsparcia dla rodziców dzieci i młodzieży uzależnionej.
4. Organizowanie zajęć profilaktycznych, edukacyjnych skierowanych do uczniów, nauczycieli, a dotyczących:
 - zagrożeń związanych z eksperymentowaniem i zażywaniem narkotyków,
 - symptomów uzależnień i zagrożenia uzależnieniem,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

- - psychologicznych mechanizmów uzależnienia.
- 5. Organizowanie obozów terapeutycznych, klubów środowiskowych, zajęć pozalekcyjnych, atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu, nie tylko dla młodzieży i dzieci zagrożonych uzależnieniem ale i dla ogółu młodzieży.
- 6. Przeprowadzanie badań na poziomie szkół gimnazjalnych i średnich w celu zdiagnozowania problemu narkomanii wśród młodzieży w powiecie braniewskim.

CEL 3

ZAPOBIEGANIE BEZDOMNOŚCI I WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU.

DZIAŁANIA

1. Prowadzenie poprzez różnorodne formy i metody monitoringu zjawisk patologicznych, w tym bezdomności, uzależnień.
2. Koordynacja działań wszystkich podmiotów funkcjonujących na terenie naszego powiatu w zakresie przeciwdziałania różnorodnym patologiom.
3. Zapewnienie całodobowej interwencji kryzysowej, ustalenie zasad finansowania.
4. Zapewnienie warunków bezpiecznego pobytu ofiarom przemocy i osobom bezdomnym.
5. Niesienie profesjonalnej i skutecznej pomocy dziecku i rodzinie poprzez zorganizowanie specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego .
6. Promowanie działań na rzecz zwalczania i zmniejszania rozmiarów patologii oraz tworzenie programów zwłaszcza w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, bezdomności, łagodzenia ubóstwa czy promowanie dobrych wzorców spędzania wolnego czasu i rozwijania zainteresowań dzieci i młodzieży.
7. Udzielanie wszechstronnej pomocy osobom z różnych względów zagrożonym bezdomnością i bezdomnym m.in. pomoc prawna, socjalna, prowadzenie schronisk, noclegowni, jadłodajni, podejmowanie działań mających na celu usamodzielnienie tych osób, objęcie ich odpowiednimi programami wychodzenia z bezdomności.
8. Prowadzenie różnorodnych akcji np. pozyskiwania i dystrybucja żywności dla osób bezdomnych i niedożywionych.
7. Opracowywanie programów wychodzenia z bezdomności oraz podejmowanie profilaktycznych działań przeciwdziałających zjawiskom bezdomności.
8. Utrzymanie istniejącej bazy budownictwa socjalnego i jej rozwój, tworzenie mieszkań chronionych dla osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym i bezdomnością .
9. Utworzenie Centrum Integracji Społecznej.
10. Współpraca z samorządami lokalnymi w rozwiązywaniu trudnych sytuacji mieszkaniowych rodzin najuboższych.

CEL 4

ZWALCZANIE PRZESTĘPCZOŚCI DZIECI I MŁODZIEŻY.

DZIAŁANIA

1. Promowanie działań na rzecz zwalczania i zmniejszania rozmiarów patologii oraz tworzenie programów zwłaszcza w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, bezdomności, łagodzenia ubóstwa czy promowanie dobrych wzorców spędzania wolnego czasu i rozwijania zainteresowań dzieci i młodzieży.
2. Organizowanie grup wsparcia zarówno dla młodzieży sprawiającej problemy wychowawcze jak i dla ich rodziców.
3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, katolickimi poradniami rodzinnymi, nieformalnymi grupami społecznymi i podejmowanie wspólnych przedsięwzięć na rzecz tworzenia nowatorskich i niekonwencjonalnych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania wszelkim zjawiskom patologicznym.
4. Utworzenie rodziny zastępczej terapeutycznej dla dzieci sprawiających problemy wychowawcze.
5. Wprowadzenie specjalnych programów socjoterapeutycznych ze szczególnym uwzględnieniem tych nieletnich, którzy oczekują na umieszczenie w placówkach resocjalizacyjnych.
6. Realizacja w szkołach, w placówce opiekuńczo - wychowawczej programów przeciwdziałających przemocy i agresji wobec rówieśników.

Oczekiwane efekty

1. Poszerzenie dostępności i wzrost jakości usług świadczonych w ramach poradnictwa specjalistycznego.
2. Zwiększenie liczby programów socjoterapeutycznych realizowanych przez organizacje pozarządowe na rzecz nieletnich oraz objętych nadzorem kuratorskim.
3. Większa wiedza społeczeństwa w zakresie radzenia sobie z wszelkimi rodzajami uzależnień i przemocą w rodzinie, a zwłaszcza wśród kobiet i dzieci, które są już ofiarami przemocy.
4. Stworzenie sprawniejszego systemu udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.
5. Zmniejszenie liczby spraw sądowych o ograniczenie praw rodzicielskich w stosunku do poprzednich lat.
6. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych na terenie poszczególnych gmin powiatu braniewskiego.
7. Uzyskanie dofinansowania na realizację nowych programów w zakresie wykluczenia społecznego młodzieży i dzieci z rodzin patologicznych i znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej.
8. Aktywniejsza współpraca pomiędzy instytucjami organizacjami i nieformalnymi grupami lokalnymi w zakresie wspomaganie rodziny i dziecka.
9. Stworzenie systemu współpracy i komunikacji pomiędzy samorządami gminnymi, powiatowymi, a organizacjami pozarządowymi i instytucjami świadczącymi pomoc na rzecz rodziny i dziecka.

OBSZAR IV.

PRZECIWDZIAŁANIE DŁUGOTRWAŁEMU BEZROBOCIU

**PRZECIWDZIAŁANIE
DŁUGOTRWAŁEMU
BEZROBOCIU**

W Powiecie Braniewskim występuje bardzo wysokie bezrobocie, stopień bezrobocia wynosi 40,2%, (na dzień 31.12.2004 r).^{*} mimo usilnych starań bezrobotnych stale przybywa. W 2003 roku zarejestrowanych bezrobotnych było już 6.672 osoby.^{*} Obecnie aż 82,25 % ^{*}(na dzień 31.08.2004 r.) ogółu bezrobotnych nie posiada prawa do pobierania zasiłku dla bezrobotnych, a wśród nich duży odsetek stanowią osoby długotrwale bezrobotni tzn. pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Długotrwale bezrobocie jest wymieniane przez terenowe ośrodki pomocy społecznej jako najczęstsza przyczyna udzielania świadczeń pomocy społecznej. Większa część osób, które tracą prawo do zasiłku przechodzą do systemu pomocy społecznej. Bezrobotni zauważają u siebie pogorszenie samopoczucia, odczuwają niepokój, lęk, przygnębienie. Bezrobocie wpływa destrukcyjnie na rodzinę, zaburzeniu ulegają plany życiowe jej członków, zagrożona zostaje bezpieczna egzystencja rodziny. Brak pracy powoduje szybką degradację, potęguje biedę, ubóstwo rodziny. Dla podopiecznych pomocy społecznej dotkniętym bezrobociem dużym problemem jest regulowanie należności za mieszkanie, energię. Jako pierwsze czynione są oszczędności na opłatach za energię, czynsz czy gaz, co dodatkowo naraża rodzinę na lęk przed eksmisją, odłączeniem prądu, gazu. Trudna sytuacja i brak odpowiednich środków finansowych rodzin dotkniętych bezrobociem zmusza te rodziny do rygorystycznych oszczędności na żywności, odzieży, na leczeniu, kształceniu dzieci.

Bezrobocie to również czynnik konfliktogenny i nasilający patologie społeczne takie jak: nadużywanie alkoholu, nadmierna agresja i przemoc domowa. Bezrobocie rodziców często dla dzieci i młodzieży oznacza zmianę i ograniczenie planów dalszego kształcenia, obniżenie ich aspiracji edukacyjnych, zahamowanie rozwijania ich zdolności i zainteresowań, ograniczenie kontaktów rówieśniczych na skutek rezygnacji z wielu rozrywek jak kino czy innych rozrywek kulturalnych, wycieczek szkolnych.

Odczuwanie przez dzieci ich sytuacji jako gorszej prowadzi do stopniowej ich izolacji środowiskowej, co dotkliwie ogranicza ich naturalne potrzeby związane z rozwojem intelektualnym i społecznym. Odrzucone przez rówieśników z powodu trudnej sytuacji materialnej rodziny dzieci popadają w sytuacje konfliktowe z rówieśnikami, ma to również odzwierciedlenie w ich postawach oraz wartościowaniu przez nich osób i zjawisk. Skutkiem bezrobocia jest również osłabienie autorytetu rodziców.

W opinii, zwłaszcza nastolatków, taka sytuacja jest przejawem braku zaradności, nieumiejętności czy życiowego nieudacznictwa rodziców. Powoduje to

^{*} Dane statystyczne z Powiatowego Urzędu Pracy w Braniewie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

zachwianie systemu wartości młodzieży i obniżenie hierarchii takich wartości jak: wykształcenie, uczciwa praca i może w przyszłości być przyczyną wielu patologii społecznych. Konsekwencje bezrobocia w odniesieniu do rodziny dotyczą jej wszystkich członków. Dodatkowo niepokojącym jest fakt, że zjawisko długotrwałego bezrobocia (powyżej 12 m-cy) dotyka coraz częściej kobiet i ludzi młodych. Sytuację komplikuje fakt, iż aktywizacja tej grupy tzn. długotrwale bezrobotnych, jest szczególnie trudna, ponieważ wraz z wydłużającym się okresem przebywania bez pracy, spada jej mobilność i postępuje zagrożenie biedą i marginalizacją społeczną, wykluczeniem społecznym.

ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none">1. Podejmowanie współpracy na szczeblu szerszym niż gmina.2. Tworzenie nowych programów do walki z bezrobociem.3. Dobra diagnoza środowiska osób bezrobotnych przez ośrodki pomocy społecznej.4. Pozyskiwanie środków finansowych z Unii Europejskiej na podnoszenie lub zmianę kwalifikacji osób długotrwale bezrobotnych, a także na tworzenie nowych miejsc pracy.	<ol style="list-style-type: none">1. Niewystarczające kwalifikacje kadr pomocy społecznej do pracy z osobami długotrwale bezrobotnymi.2. Wysokie bezrobocie w naszym powiecie.3. Niechęć bezrobotnych do podejmowania szkoleń i proponowanych przeszkoleń.4. Słaba mobilność bezrobotnych.5. Słaba kontrola legalności zatrudnienia.6. Brak zintegrowanych działań instytucji zajmujących się bezrobociem.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none">1. Wejście do Unii Europejskiej i większa możliwość pozyskania środków pieniężnych na realizację programów pomocowych dla osób długotrwale bezrobotnych.2. Wykształcenie odpowiednich specjalistów do spraw realizacji programów pomocowych Unii Europejskiej.3. Możliwość wspólnego działania różnych organizacji na rzecz rozwiązywania skutków długotrwałego bezrobocia.4. Zwiększenie aktywizacji osób bezrobotnych.5. Poprawa warunków życia społeczeństwa.6. Zwiększenie liczby osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego i osób biorących udział w szkoleniach zawodowych.	<ol style="list-style-type: none">1. Brak zainteresowania osób bezrobotnych podejmowaniem szkoleń, reorientacji zawodowej.2. Słabe uprzemysłowienie regionu, brak wzrostu gospodarczego.3. Rozwój szarej strefy gospodarczej.4. Postępujące ubożenie społeczeństwa, wzrost patologii, przestępstw.5. Powiat leżący w strefie przygranicznej oferuje dorywcze zajęcia i taki sposób zarobkowania który jest na granicy prawa, a więc poprzez przemyt, nielegalny handel.

OBSZAR PROBLEMOWY – DŁUGOTRWAŁE BEZROBOCIE

W obszarze tym wyodrębniono następujące cele, które wyznaczają kierunki działań pomocy społecznej w wyodrębnionym obszarze jakim jest długotrwałe bezrobocie.

CEL 1.

PRZECIWDZIAŁANIE SKUTKOM DŁUGOTRWAŁEGO BEZROBOCIA

DZIAŁANIA

1. Tworzenie, wspieranie oraz promowanie programów mających na celu zapobieganie dziedziczeniu bezrobocia.
2. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy, stwarzanie warunków do powstawania nowych miejsc pracy.
3. Dostosowanie profilu kształcenia zawodowego do wymogów lokalnego rynku pracy.
4. Organizowanie odpowiednich szkoleń bezrobotnym.
5. Monitorowanie rynku pracy, bieżąca analiza sytuacji na rynku pracy.
6. Aktywne pośrednictwo pracy.
7. Koordynacja działań i wymiana informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką rynku pracy takich jak: Powiatowy Urząd Pracy, samorządy gminne, stowarzyszenia i przedstawiciele pracodawców.

CEL 2.

TWORZENIE SYSTEMU WSPIERANIA OSÓB DŁUGOTRWAŁE BEZROBOTNYCH

DZIAŁANIA

1. Pomoc osobom bezrobotnym i zagrożonym bezrobociem w systemie pomocy społecznej.
2. Szeroko prowadzona polityka informacyjna na temat istniejących form pomocy osobom bezrobotnym
3. Tworzenie grup wsparcia dla osób dotkniętych długotrwałym bezrobociem.
4. Współdziałanie w tworzeniu programów aktywizujących osoby bezrobotne.
5. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie wspierania osób bezrobotnych, realizowanie wspólnie programów pomocowych, a w szczególności przeciwdziałających patologiom.
6. Promowanie dobrych i skutecznych wzorców wychodzenia z bezrobocia.

CEL 3.

PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA ZJAWISKU DZIEDZICZENIA BEZROBOCIA

DZIAŁANIA

1. Wspieranie absolwentów w aktywizacji zawodowej.
2. Realizacja programów wyrównujących szanse edukacyjne dzieci młodzieży z rodzin najuboższych.
3. Inicjowanie działań na rzecz dostosowania kształcenia i doksztalcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

4. Indywidualna praca z osobami i rodzinami dotkniętymi bezrobociem celem wykształcenia w nich odpowiedzialności za własny los i umiejętności przystosowania się do życia we współczesnej rzeczywistości.
5. Objęcie pomocą stypendialną dzieci z rodzin najuboższych oraz objęcie ochroną dzieci przed skutkami bezrobocia rodziców poprzez zapewnienia podstawowego wyposażenia szkolnego, posiłków, zajęć pozalekcyjnych wyrównujących wiedzę.

Oczekiwane efekty

1. Poprawa warunków bytowych rodzin, w których występuje długotrwałe bezrobocie.
2. Zwiększenie aktywności osób bezrobotnych.
3. Aktywniejsza współpraca samorządu terytorialnego, powiatowego, gminnego na rzecz rozwiązywania problemu długotrwałego bezrobocia.
4. Zmniejszenie w ogólnej liczbie osób bezrobotnych co najmniej o 30% osób długotrwałe bezrobotnych.
5. Integracja działań publicznych służb zatrudnienia i ośrodków pomocy społecznej oraz partnerów rynku pracy.
6. Projektowanie i wdrażanie nowych rozwiązań organizacyjnych oraz instrumentów i programów rynku pracy uwzględniających wzmocnienie powiązań na lokalnym rynku pracy.
7. Utrzymywanie i doskonalenie standardów usług Powiatowego Urzędu Pracy.

**OBSZAR V.
WSPÓŁRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYM**

**WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI
POZARZĄDOWYMI**

Organizacje pozarządowe mają ogromny potencjał intelektualny oraz wolontariuszy, znają doskonale problemy występujące wśród społeczeństw lokalnych, są one bardziej mobilne niż instytucje, często podejmują skuteczne, niekonwencjonalne działania, które rozwiązują potrzeby danej grupy społecznej lub zbiorowości lokalnej. Powinna być szersza otwartość instytucji samorządowych na współpracę z organizacjami pozarządowymi. Podstawową zasadą współpracy organizacji pozarządowych i administracji publicznej powinno być partnerstwo.

Umożliwi to wzajemną akceptację i zrozumienie oraz przyczyni się do efektywniejszego wykorzystania posiadanych zasobów na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców powiatu braniewskiego.

Działania podmiotów lokalnych w sferze pomocy społecznej są szansą na kompleksowe rozwiązanie problemów społecznych osób i rodzin oraz ich pełne uczestnictwo w życiu społecznym. Aktywności środowisk lokalnych przyczyni się do szybkiego i skutecznego rozwiązywania sytuacji kryzysowych w najbliższym otoczeniu.

ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none">1. Współpraca organizacji pozarządowych z administracją samorządową.2. Duża aktywność organizacji w rejonach problemowych.3. Standard usług organizacji pozarządowych działających na polu pomocy społecznej.	<ol style="list-style-type: none">1. Brak dobrych wzorców współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi.2. Nie powołanie Powiatowej Rady organizacji Pozarządowych.3. Brak karty współpracy pomiędzy organizacjami.4. Słaby system współpracy organizacji z administracją samorządową.5. Słaby przepływ informacji między samorządami terytorialnymi, a organizacjami.6. Brak kompleksowego rozeznania potrzeb środowiska lokalnego.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none">1. Większa aktywność organizacji pozarządowych.2. Wspólne działanie na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.3. Zlecanie zadań pomocy społecznej organizacjom pozarządowym.4. Wypracowanie i wdrożenie zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi.5. Powstanie większej ilości grup nieformalnych, samopomocowych celem rozwiązywania lokalnych problemów.	<ol style="list-style-type: none">1. Zbyt mała aktywność organizacji pozarządowych.2. Niejednolity system współpracy między organizacjami, a samorządem.3. Niska aktywność społeczna środowiska lokalnego.4. Brak doradztwa specjalistycznego dla organizacji w zakresie pisania wniosków o wsparcie finansowe.5. Postawa roszczeniowa wielu organizacji wobec samorządu, niechęć do nawiązywania współpracy i wspólnego realizowania zadań.

OBSZAR PROBLEMOWY – WSPÓLRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYM

CEL 1

SPRAWNY SYSTEM WSPÓŁPRACY SAMORZĄDU POWIATOWEGO Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

DZIAŁANIA

1. Tworzenie warunków do funkcjonowania ogólnopolskich organizacji poprzez tworzenie filii, kół.
2. Promowanie lokalnych inicjatyw w zakresie powstawania organizacji pozarządowych.
3. Wspieranie i promowanie działalności organizacji pozarządowych.
4. Wspieranie powstania koalicji organizacji pozarządowych i jednostek organizacyjnych samorządu przy wspólnym tworzeniu i realizacji projektów.

CEL 2

STWORZENIE SYSTEMU PRZEPIYU INFORMACJI O FORMACH DZIAŁANIA POSZCZEGÓLNYCH INSTYTUCJI

DZIAŁANIA

1. Stworzenie banku informacji o instytucjach i organizacjach pozarządowych działających w zakresie pomocy społecznej.
2. Nawiązanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Powiatu Braniewskiego.
3. Promowanie działań organizacji pozarządowych działających w zakresie pomocy społecznej przez współpracujące z nimi jednostki pomocy społecznej.
4. Bieżące informowanie organizacji pozarządowych o kierunkach działania jednostek pomocy społecznej.
5. Wspieranie organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu środków.

CEL 3

SPÓJNY SYSTEM WSPÓŁPRACY MIĘDZY ORGANIZACJAMI, A JEDNOSTKAMI POMOCY SPOŁECZNEJ

DZIAŁANIA

1. Przekazywanie organizacjom pozarządowym informacji o podejmowanych przedsięwzięciach i planowanych działaniach w zakresie rozwiązywania lokalnych problemów społecznych,
2. Proponowanie współpracy przy realizacji programów celowych organizacjom pozarządowym, wolontariuszom, nieformalnym grupom społecznym.
3. Zlecanie zadań z zakresu pożytku publicznego organizacjom pozarządowym.
4. Wypracowanie i realizacja „Karty Współpracy” pomiędzy organizacjami społecznymi, a samorządami.
5. Tworzenie punktów wolontariatu, klubów integracji społecznej, centrów aktywności społecznej.

Oczekiwane efekty

- 1) Większa aktywność organizacji pozarządowych na terenie powiatu.
- 2) Powstanie większej ilości nowych stowarzyszeń, organizacji pozarządowych na terenie powiatu.
- 3) Zwiększenie wiedzy na temat działalności, zasad funkcjonowania organizacji pozarządowych.
- 4) Zwiększenie liczby wolontariuszy pracujących na rzecz rozwiązania problemów środowiska lokalnego w zakresie pomocy rodzinie i dziecku, osób niepełnosprawnych.
- 5) Włączenie się społeczności lokalnej do współpracy z organizacjami.
- 6) Powstanie grup samopomocowych.
- 7) Aktywniejsza współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i społecznością lokalną.
- 8) Zlecanie zadań pomocy społecznej organizacjom pozarządowym.
- 9) Wypracowanie i wdrożenie zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi.
- 10) Powstanie większej ilości grup nieformalnych, samopomocowych celem rozwiązania lokalnych problemów.

6. PODSUMOWANIE

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64 poz.593 z późn. zm.) do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez powiat należy opracowanie powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Podstawą budowania strategii było:

- punktem wyjścia była analiza sytuacji (SWOT) tzn. identyfikacja słabych i mocnych stron obecnego sposobu rozwiązywania problemów społecznych oraz identyfikacja problemów grup osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, analiza zasobów oraz prowadząca do określenia szans i zagrożeń w otoczeniu – analiza trendów przyszłości,
 - wiedza zespołu opracowującego strategię o aktualnych problemach i potrzebach lokalnych w poszczególnych gminach w naszym powiecie,
 - ważnym elementem tworzenia strategii były konsultacje merytoryczne z podmiotami i instytucjami, które są odpowiedzialne za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej zarówno na szczeblu gmin jak i powiatu.
- Strategia będzie monitorowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie, którego zadaniem będzie obserwowanie sposobu realizacji celów, otoczenia i dopasowywanie strategii do warunków i zachodzących zmian, co daje nadzieję na realizację zapisanych w niej celów i kierunków działania.

Opracowana strategia umożliwi inicjowanie i wdrażanie różnorodnych rozwiązań mających na celu poprawę sytuacji życiowej osób i grup społecznych wymagających okresowego lub długofalowego wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i pomocy w rozwiązywaniu problemów społecznych.

Przyjęcie tego dokumentu w drodze uchwały Rady Powiatu umożliwi budowanie na terenie powiatu zintegrowanego systemu pomocy społecznej i umożliwi pozyskiwanie środków z budżetu państwa i funduszy pomocowych na realizację zadań określonych w strategii.

Przy opracowaniu strategii uwzględniono opinię szerokiego grona reprezentantów różnego typu instytucji i organizacji społecznych.

Formułując cele dokumentu zadbano o ich zgodność ze „Strategią Pomocy Społecznej Województwa Warmińsko - Mazurskiego do 2015 roku” oraz „Strategią Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Powiatu Braniewskiego”.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wyznacznikiem kierunków działań i może stanowić podstawę do tworzenia przez poszczególne gminy i organizacje pozarządowe szczegółowych programów celowych.

Strategia ta jest strategią władz powiatu, które za część celów są odpowiedzialne z mocy prawa stanowiącego o ich zadaniach. Nie można jednak pominąć faktu, że podstawowym warunkiem wdrażania strategii jest dobra współpraca samorządów, instytucji i organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie powiatu i włączających się jej realizację.

Założono, że cele strategii będą realizowane do 2015 roku. Nie oznacza to jednak, że jest to dokument zamknięty. Wprost przeciwnie, dokument ten można i należy modyfikować pod wpływem zmieniających się warunków i dopasowywać się

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

do nich. Cele należy kształtować w taki sposób, aby w jak najszerszym zakresie były zgodne z potrzebami i oczekiwaniami lokalnej społeczności i prowadziły do rozwiązywania występujących problemów społecznych.

Kierownik
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie
Małgorzata Dunajska

Braniewo, luty 2005 r.

7. WDRAŻANIE STRATEGII

1. Zasoby potrzebne do realizacji Strategii

1) Lokalowe

W oparciu o istniejącą infrastrukturę lokalną.

2) Finansowe i rzeczowe

- do realizacji zadań własnych i zleconych z zakresu pomocy społecznej w ramach przyznanych środków oraz z pozyskanych środków Europejskiego Funduszu Społecznego,
- środki realizatorów strategii,
- środki i pomoc rzeczowa sponsorów.

3) Kadrowe

- pracownicy jednostek pomocy społecznej,
- przedstawiciele instytucji, organizacji, stowarzyszeń,
- wolontariusze.

4) Obsługa medialna,

- telewizja kablowa, lokalna prasa.

2. Kalkulacja wstępna uruchomienia i realizacji strategii.

W chwili obecnej nie można oszacować kosztów realizacji całej strategii. Kalkulacja kosztów dokonywana będzie na bieżąco z chwilą przystąpienia do realizacji określonych celów i działań.

3. Źródła finansowania strategii

- 1) Środki własne i zlecone przeznaczone na realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.
- 2) Środki realizatorów.
- 3) Środki budżetu państwa i województwa przeznaczone na realizację różnych programów.
- 4) Środki z funduszy pomocowych.
- 5) Darowizny sponsorów i środowiska lokalnego.

4. Monitorowanie strategii

Strategia będzie monitorowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie, którego zadaniem będzie obserwowanie sposobu realizacji celów i dopasowywanie ich do warunków i zachodzących zmian oraz potrzeb lokalnego środowiska.

8. ANEKS

1. Metodologia

Do opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zostały zaproszone osoby i instytucje funkcjonujące na terenie powiatu poprzez wysłanie zaproszeń do wzięcia udziału w spotkaniu osób zainteresowanych opracowaniem takiego dokumentu.

Wyłoniony w ten sposób zespół podjął pracę nad opracowaniem strategii. Punktem wyjścia była diagnoza występujących na terenie powiatu problemów społecznych oraz oszacowanie posiadanych zasobów.

Dokonano analizy występujących problemów społecznych i wyłoniono osoby i grupy wymagające wsparcia. Przeprowadzono analizę SWOT tj. określono własne słabe i mocne strony oraz najważniejsze czynniki zewnętrzne: szanse i zagrożenia oddziałujące na nasz lokalny system.

Określono główne obszary strategii, którymi są:

Obszar I. Pomoc rodzinie i dziecku

Obszar II. Wspieranie osób niepełnosprawnych.

Obszar III. Zapobieganie bezdomności oraz profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom.

Obszar IV. Przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu.

Obszar V. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Wyłoniono zespoły robocze do opracowania celów szczegółowych w ramach poszczególnych obszarów. Opracowany przez grupy robocze materiał został zweryfikowany i poddany konsultacjom społecznym na organizowanych spotkaniach z organizacjami pozarządowymi i instytucjami realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej.

2. Zespół roboczy

Osoby pracujące i konsultujące w poszczególnych obszarach problemowych.

POMOC RODZINIE I DZIECKU

- *Barbara Drelich - kurator zawodowy Sądu Rejonowego w Braniewie, Wydział Spraw Rodzinnych,*
- *Małgorzata Dunajska – kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie,*
- *Marek Giecewicz – posterunkowy ds. prewencji nieletnich, Powiatowa Komenda Policji w Braniewie,*
- *Magdalena Hołubowska – dyrektor Powiatowego Domu Dziecka we Fromborku.*
- *Anna Jędrzejczak – psycholog, Punkt Konsultacyjny Poradnictwa Specjalistycznego funkcjonujący przy PCPR Braniewo.,*
- *Franciszka Kasprzycka- pedagog, Katolickiej Poradni Rodzinnej przy parafii św. Antoniego oraz Punktu Poradnictwa Specjalistycznego funkcjonujący przy PCPR Braniewo,*
- *Iwona Nowik – terapeuta NZOZ „Puls” Poradni Terapii Uzależnień i Współzależnień w Braniewie,*
- *Anna Mróz Kazimierczak - psycholog Poradni Psychologiczno -Pedagogicznej w Braniewie,*
- *Jolanta Skuratko – naczelnik Wydziału Oświaty, Kultury, Sportu i Promocji Powiatu Starostwa Powiatowego w Braniewie,*
- *Elżbieta Kityk – kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płoskini,*
- *Małgorzata Wojtas - kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Braniewie,*
- *Danuta Królikiewicz – kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wilczętach,*
- *Beata Jachimczyk -dyrektor Domu Dziennego Pobytu Dziecka prowadzonego przez Zgromadzenie Zakonne Sióstr św. Katarzyny w Braniewie,*
- *Wanda Zając – specjalista pracy socjalnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie.*

WSPIERANIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWYCH

- *Rafał Kupis – przewodniczący Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych.*
- *Stanisław Nosarzewski – dyrektor Powiatowego Domu Pomocy Społecznej w Braniewie,*
- *Jan Mróz – dyrektor Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Braniewie,*
- *Czesław Kozłowski – drużynowy ZHP ”Nieprzetartego szlaku” oraz pedagog Ośrodka Szkolno- Wychowawczego w Braniewie,*
- *Anna Malesa - Stachowiak – przewodnicząca Koła w Braniewie Polskiego Związku Niewidomych,*
- *Jarosław Keller – kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Braniewie,*
- *Jolanta Kuca – prezes Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych w Pieniężnie,*
- *Tomasz Jakubowski- przedstawiciel Polskiego Związku Głuchych, Koło w Braniewie,*
- *Mariusz Kułakowski - koordynator Centrum Wolontariatu w Braniewie,*
- *Iwonna Kaczmarczyk – terapeuta Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Braniewie,*
- *Anna Mróz –Kazimiercza - psycholog Poradni Psychologiczno -Pedagogicznej w Braniewie,*
- *Małgorzata Dunajska –kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie,*

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

- *Maria Sobczak – przewodnicząca Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania Niepełnosprawności w Braniewie,*
- *Edyta Woźna – z -ca kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie,*
- *Magdalena Toruńska – przedstawiciel młodzieży niepełnosprawnej funkcjonującej przy WINRON.*

ZAPOBIEGANIE BEZDOMNOŚCI ORAZ PROFILAKTYKA I PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM

- *Bożena Pietnoczko- kierownik Miejsko -Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieniężnie,*
- *Elżbieta Kityk – kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Płoskini,*
- *Barbara Drelich - kurator zawodowy Sądu Rejonowego w Braniewie, Wydział Spraw Rodziny,*
- *Jarosław Keller – kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,*
- *Jadwiga Wójcik – przedstawiciel NZOZ, Poradni Uzależnień w Braniewie,*
- *Franciszka Kasprzycka- pedagog Katolickiej Poradni Rodzinnej przy parafii św. Antoniego oraz Punktu Poradnictwa Specjalistycznego funkcjonującego przy PCPR Braniewo*
- *Włodzimierz Właszynowicz – przedstawiciel Stowarzyszenia Pomocy Społecznej „Socjal” w Braniewie,*
- *Beata Jachimczyk - dyrektor Domu Dziennego Pobytu Dziecka prowadzonego przez Zgromadzenie Zakonne Sióstr św. Katarzyny w Braniewie,*
- *Marek Giecewicz – posterunkowy ds. prewencji nieletnich, Powiatowej Komendy Policji w Braniewie,*
- *Małgorzata Dunajska – kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie,*
- *Iwona Nowik – terapeuta NZOZ „Puls” Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnień w Braniewie,*
- *Wanda Zajęc – specjalista pracy socjalnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie,*
- *Arkadiusz Kulewicz -instruktor Związku Harcerstwa Polskiego w Braniewie.*

DŁUGOTRWĄŁE BEZROBOCIE

- *Jerzy Welke – dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Braniewie,*
- *Elżbieta Kityk – kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płoskini,*
- *Małgorzata Wojta - kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Braniewie,*
- *Włodzimierz Właszynowicz – przedstawiciel Stowarzyszenia Pomocy Społecznej „Socjal” w Braniewie,*
- *Franciszka Kasprzycka - pedagog Punktu Konsultacyjnego Poradnictwa Specjalistycznego funkcjonującego przy PCPR w Braniewie,*
- *Jarosław Keller –kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Braniewie,*
- *Bożena Pietnoczko- kierownik Miejsko -Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieniężnie,*
- *Danuta Królikiewicz – kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wilczętach,*
- *Tadeusz Zapadka – prezes Fundacji Wieś XXI w Pakoszach,*
- *Tadeusz Piotrowski- specjalista ds. szkoleń i informacji „Phare” Pomorskiej Akademii Kształcenia Zawodowego,*
- *Małgorzata Dunajska – kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie,*

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

- *Wanda Zając – specjalista pracy socjalnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie.*

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

- *Franciszka Kasprzycka - pedagog Katolickiej Poradni Rodzinnej przy parafii św. Antoniego oraz Punktu Poradnictwa Specjalistycznego funkcjonującego przy PCPR Braniewo,*
- *Mariusz Kułakowski - koordynator Centrum Wolontariatu w Braniewie.*
- *Włodzimierz Właszyłowicz – przedstawiciel Stowarzyszenia Pomocy Społecznej „Socjal” w Braniewie,*
- *Anna Malesa - Stachowiak – przewodnicząca Koła w Braniewie Polskiego Związku Niewidomych,*
- *Tadeusz Zapadka – prezes Fundacji Wieś XXI w Pakoszach,*
- *Tadeusz Piotrowski- specjalista ds. szkoleń i informacji „Phare” Pomorskiej Akademii Kształcenia Zawodowego,*
- *Beata Jachimczyk - dyrektor Domu Dziennego Pobytu Dziecka prowadzonego przez Zgromadzenie Zakonne Sióstr św. Katarzyny w Braniewie,.*
- *Jolanta Kuca – prezes Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych w Pieniężnie,*
- *Iwonna Kaczmarczyk – terapeuta Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Braniewie,*
- *Tomasz Jakubowski - przedstawiciel Koła Głuchych w Braniewie,*
- *Arkadiusz Kulewicz- instruktor Związku Harcerstwa Polskiego w Braniewie,*
- *Małgorzata Dunajska – kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie,*
- *Wanda Zając – specjalista pracy socjalnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie,*
- *Magdalena Toruńska – przedstawiciel młodzieży niepełnosprawnej Stowarzyszenia WINRON w Braniewie.*

3. Wykazy

Mapy

Mapa nr 1. Mapa administracyjna Województwo Warmińsko - Mazurskiego

Mapa nr 2. Podział administracyjny Powiatu Braniewskiego

Tabele:

- Tabela nr 1. Struktura ludności powiatu (stan na 30.06.2000 r.)
- Tabela nr 2. Liczba mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu braniewskiego (stan na 30.06.2000 r.)
- Tabela nr 3. STOPA BEZROBOCIA w województwie warmińsko – mazurskim GRUDZIEŃ – 2004, STYCZEŃ – 2005.
- Tabela nr 4. Liczba bezrobotnych w Powiecie Braniewskim.
- Tabela nr 5. Stan zarejestrowanych bezrobotnych w gminach powiatu braniewskiego (wg stanu na dzień 31.12.2003 r.)
- Tabela nr 6. Struktura osób bezrobotnych w powiecie braniewskim w latach 2000 - 2004.
- Tabela nr 7. Uzależnienie dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oszacowane przez dyrekcję szkół na podstawie przeprowadzonych ankiet wśród uczniów, stan na dzień 30.06. 2004 r.
- Tabela nr 8. Ilość porad dotycząca uzależnień zarówno dzieci i młodzieży jak i osób dorosłych udzielona przez specjalistów zatrudnionych w Punkcie Poradnictwa

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Braniewskim

Specjalistycznego funkcjonującego przy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie w 2004 roku.

- Tabela nr 9. Przemoc w rodzinie wg danych KPP w Braniewie w okresie od 01.01.2003 r. – 13.12.2003 roku.
- Tabela nr 10. MAPA ZAGROŻEŃ na terenie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych i innych placówkach oświatowych na terenie Powiatu Braniewskiego w roku szkolnym 2003/2004.
- Tabela nr 11. KARTA POWIATU. Podstawowe informacje dotyczące powiatu w zakresie niepełnosprawności w latach 1999 - 2002.
- Tabela nr 12. Wykaz jednostek realizujących zadania pomocy społecznej na terenie Powiatu Braniewskiego.
- Tabela nr 13. Wykaz instytucji i placówek świadczących pomoc rodzinie na terenie powiatu braniewskiego (stan na dzień 31.12.2004 roku).
- Tabela nr 14. Świadczenia realizowane przez pomoc społeczną w 2003 r.
- Tabela nr 15. Struktura demograficzna osób objętych pomocą społeczną w 2003 r.
- Tabela nr 16. Wykaz organizacji pozarządowych działających w zakresie pomocy społecznej na terenie powiatu braniewskiego.

Wykresy

- Wykres nr 1. Struktura bezrobotnych wg wieku w powiecie braniewskim (stan na 31.12.2003 r.)
- Wykres nr 2. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu braniewskiego (stan na dzień 31.12.2004 r.)

4. Bibliografia

- 1) „Strategia Pomocy Społecznej Województwa Warmińsko - Mazurskiego do 2015 roku”.
- 2) „Strategia Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Powiatu Braniewskiego”.
- 3) Materiały, opracowania i analizy własne sporządzone na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie,
- 4) Informacje uzyskane od organizacji pozarządowych,
- 5) Informacje uzyskane od placówek oświatowo-wychowawczych,
- 6) Informacje uzyskane od Komendy Powiatowej Policji w Braniewie,
- 7) Materiały źródłowe Powiatowego Urzędu Pracy w Braniewie, Wojewódzkiego Biura Pracy w Olsztynie,
- 8) Materiały źródłowe Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Olsztynie,
- 9) Roczniki statystyczne,
- 10) Wydawnictwa (miesięczniki, dwumiesięczniki, kwartalniki):
 - a) „Praca socjalna”
 - b) „Problemy społeczne”
 - c) „Problemy opiekuńczo-wychowawcze”
 - d) „Niebieska Linia”
 - e) „Ogólnopolski Informator Osoby Niepełnosprawnej”
 - f) „Pozarządowiec”,
- 11) Zbigniew Tyszka „Rodzina we współczesnym świecie”.
- 12) „Raport o sytuacji polskich rodzin”, Pełnomocnika Rządu do Spraw Rodzin,
- 13) Wanda Sztander „Poza kontrolą”,
- 14) Sharon D. Herzberger „Przemoc domowa. Perspektywa psychologii społecznej”,
- 15) Justyna Dąbrowska „Zrozumieć dziecko”,
- 16) Kevin Browne i Martin Herbert „Zapobieganie przemocy w rodzinie”,
- 17) „O pomocy psychologiczno-pedagogicznej”, Ministerstwo Edukacji Narodowej,
- 18) „O edukacji dla rynku pracy”, Ministerstwo Edukacji Narodowej,
- 19) „O kształceniu integracyjnym i specjalnym”, Ministerstwo Edukacji Narodowej.